

VELG YRKESFAG!

TELEMARK

YRKENE
ARBEIDSLIVET
VIL HA

VINN 3000,-
GAVEKORT PÅ

Se side 4

Et av de smarteste valgene de unge kan ta

I den litt usikre tiden vi er i akkurat nå kan det føles vanskelig å ta valg som skal gjelde for resten av livet. Men tidspunktet for å velge utdanning er nå, og et av de smarteste valgene de unge kan ta er nettopp yrkesfag. Det gir et konkret yrke og god fagkompetanse, og er dermed en inngangsbillett til lønnet arbeid, fine kollegaer, bil og hus, reiser og fritid – eller hva man måtte glede seg til i voksenlivet. NHO spør hvert år våre medlemsbedrifter om hva slags kompetanse de trenger for å løse viktige oppgaver i samfunnet gjennom vårt kompetansebarometer. Der svarer 7 av 10 bedrifter at de mangler kompetanse og det største behovet er innen yrkesfag og realfag, med et spesielt stort behov for yrkesfaglig videregående opplæring og fagskole. Et fagbrev kan også videreutvikles med mesterbrev, fagskole eller Y-veien til høyere utdanning, så med yrkesfag står man ekstra sterkt i forhold til å møte bedriftens behov for arbeidskraft. NHO har gitt ut et veikart for fremtidens næringsliv «Neste Trekk» hvor vi peker på ulike satsingsområder hvor bedriftene har løsninger på samfunnets utfordringer og også er viktige jobbskapere. Det handler om å utvikle en grønnere økonomi, ta i bruk mer digitalisering,

skape flere arbeidsplasser innen tjenestenæring og satse på enda mer internasjonal handel. I vår region har vi allerede et mangfoldig og sterkt næringsliv som ønsker å utvikle seg videre; for eksempel med en industriklynge i verdensklasse, mange gode aktører innen service og handel, et reiseliv i sterk utvikling og mange andre bransjer i vekst. På alle områder er det behov for folk med fagkompetanse, og for mange av de unge som nå skal ta viktige utdanningsvalg kan det kjennes ekstra godt å kunne bidra til å redde kloden og gjøre den grønn og digital, mer rettferdig og bærekraftig for oss alle.

Godt utdanningsvalg!

Kristin Saga
Regiondirektør
NHO Vestfold og Telemark

FOTO: MARIANNE B. GÄRTNEROUS

– Med yrkesfag står man ekstra sterkt i forhold til å møte bedriftens behov for arbeidskraft.

INNHold

4

KONKURRANSE
Vinn gavekort fra
POWER på 3000,-!

6

**DESIGN- OG
HÅNDVERKFAG**

10

**ANLEGG-
OG BERGFAG**

12

**SALG, SERVICE,
RESTAURANT
OG MATFAG**

16

RØRFAG

20

**Forventninger
og rettigheter
som lærling**

22

BILFAG

28

**Hvilke
muligheter
gir yrkesfag?**

30

BYGGFAG

34

**Praksis i
utlandet?**

36

**Yrkesfag – et hav
av muligheter!**

40

INDUSTRIFAG

44

**TEKNOLOGI-
OG INDUSTRIFAG**

48

**HELSE- OG
OPPVEKSTFAG**

52

**LOGISTIKK- OG
TRANSPORTFAG**

55

**Hvorfor ta
inn lærlinger?**

Stort behov for fagarbeidere framover

Industrien er inne i et generasjonsskifte. Behovet for fagarbeidere kommer til å være stort framover, så framtida er trygg for dyktige fagfolk.

Sara og Simen er første års lærlinger hos Bilfinger Engineering & Maintenance Nordics AS. Lærlingene blir fulgt opp av dyktige faddere, og bare noen måneder inn i læretiden er de allerede ute og jobber i fabrikkene i Herøya Industripark på oppdrag for Bilfinger.

Isolatørlærling Sara Angelica Gjermundsen (23): Droppet universitetet, valgte yrkesfag i stedet

Sara var godt i gang med barnehagelærerutdanningen ved Universitetet i Sørøst-Norge da hun fant ut at den yrkesveien ikke var noe for henne. Da hadde Bamble-jenta «brukt opp» rettighetene sine til videregående opplæring, men ønsket å bytte til yrkesfag likevel og fikk lærlingeplass hos Bilfinger.

– Jeg har egentlig alltid visst at jeg burde velge yrkesfag. Men da jeg gikk på allmennfag på videregående, valgte jeg teorifag likevel, forteller Sara. – Det ble helt feil, og da søkte jeg læreplass – riktignok ikke som isolatør.

– Jeg søkte både kjemi- og prosess, laboratoriefag og NDT-kontrollørfaget, men fikk tilbud om en læreplass som isolatør. Sara gikk til intervjuet med åpent sinn, og da hun hørte om isolatørfaget, tenkte hun at det hørtes bra ut.

– Så gjorde jeg noen undersøkelser, ikke minst med tanke på jobbmuligheter. Det er behov for isolatører framover, så da takket jeg ja til plassen. Sara er godt fornøyd med valget sitt.

Plastmekanikerlærling Simen Lauritzen (18): Var utplassert – fikk læreplass hos Bilfinger

Simen gikk på Croftholmen VGS og visste hva han ville. Første året tok han Teknologi- og industrifag, og året etter fortsatte han med Industriteknologi. Som en del av utdannelsen var han utplassert i industrien og fikk læreplass på Plastverkstedet hos Bilfinger.

– Jeg hadde det veldig bra under utplasseringen, og så har jeg en kompis som jobber her. Han mente jeg burde prøve meg i Plastverkstedet, og det gjorde jeg – heldigvis. Det er et stort valg, når en er så ung, å bestemme seg for hva en skal jobbe med framover. Det var egentlig industrimekaniker jeg tenkte å bli, men det siste halvåret på skolen mistet jeg lysten på det faget. Det var de to utplasseringsperiodene som fikk meg til å velge å bli plastmekaniker.

Simen har «alltid» vært sikker på at han skulle velge yrkesfag. – Det var ikke noe alternativ. Jeg var skolelei og sikker på at jeg ville ut i jobb og tjene penger.

BILFINGER

**VELG
YRKESFAG!**

KONKURRANSE

Finn ut hvor mange «Fagbrev» vi har
gjemt i magasinet Velg Yrkesfag:

VINN

GAVEKORT FRA

POWER

VERDI

3000,-

Registrer ditt svar her:

Vinneren trekkes 1. mars 2024.

10 gode grunner til å velge yrkesfag!

- Du skaper noe og ser konkrete resultater av det du gjør.
- Du kommer deg raskt ut i jobb.
- Du får lønn under utdanning.
- Du blir god til å løse problemer og jobbe selvstendig.
- Du får ferdigheter slik at du kan utføre arbeid med høy faglig kvalitet.

- Du står sterkt om du ønsker å starte egen bedrift.
- Du blir attraktiv for norske bedrifter.
- Du kan få ansvar for å håndtere avanserte maskiner.
- Du har over 200 yrker å velge blant.
- Du får mange muligheter til å utdanne deg videre.

Kilde: www.worldskills.no

TELEMARK
fylkeskommune

DESIGN OG HÅNDVERKFAĞ

Elisabeth fikk hjelp av læreren sin til å finne ut hvilket fagbrev hun skulle ta, og stortrives med valget. Nå får hun brukt de egenskapene hun liker best på jobb, og gleder seg alltid til en ny arbeidsdag.

Kreativitet og farger

Elisabeth Dybdal (19) fra Tønsberg tar lærlingtiden sin hos Bentes Blomster i Skien. Der har hun vært i to år til sommeren, og trives veldig godt. Når lærlingtiden er over skal hun ta fagprøven i blomsterfag som blomsterdekoratør.

– Jeg må få brukt kreativiteten i jobb. Jeg liker ikke å sitte foran en skjerm og jobbe med tall, sier Elisabeth.

Likevel var det tilfeldig at det var blomsterdekoratørfaget hun skulle bli lærling i.

– Læreren min på VG1 var blomsterdekoratør før hun ble lærer, og hun foreslo det for meg da jeg ikke var sikker på hva jeg ville. Hun visste at jeg likte å bruke kreativitet og farger.

Må kaste seg ut i det

I tillegg til å være glad i å bruke den kreative siden sin og skape noe, har Elisabeth også blitt glad i å jobbe med folk og kunder.

– Jeg synes det var skummelt å skulle stå i kassa i starten, men det var bare en treningssak, og man må kaste seg ut i det. Så merker man at det ikke er farlig, og det går bra.

Hun trives godt på jobben hos Bentes Blomster, og sier lærlingtiden hittil har gått på skinner. Hun føler seg trygg på at hun har valgt riktig retning.

– Denne jobben gir en menneskelig tilhørighet. Jeg går på jobb for å gjøre andres dag bedre, og for å hjelpe noen. Det er deilig at det er hyggelig å komme på jobb, og at det ikke er noe jeg gruer meg til.

Det fine med yrkesfag

Elisabeths oppfordring til de som vil velge det samme som henne er å kjøpe gode joggesko, fordi det er mye tid på beina.

– Det kan være hektisk, særlig i juletida. Men det er en veldig bra opplevelse. Det er lov å være bekymret for hva man skal bli, men det er bare å prøve, så tror jeg man blir takknemlig for det senere. Det fine med yrkesfag er at man har et trygt sikkerhetsnett i bunn og at man har god tid til å ombestemme seg og prøve andre ting.

Elisabeth ser først og fremst frem til å få tatt fagprøven. Etter det har hun ikke planen klar enda, men hun vet at hun trives med det hun driver med.

– Jeg vil fortsette å jobbe med blomster, for jeg liker faget godt, sier hun.

BLOMSTERFAG: Elisabeth Dybdal er lærling hos Bentes Blomster i Skien.

ITALIA: Ane har også deltatt på kurs i Milano. – Vi lærte utrolig masse på kort tid.

DESIGN OG HÅNDVERK FAG

Ane Dyrkorn Hansen fra Bamble har gått i frisørlære i drøye to år. Kreativitet, evnen til å jobbe selvstendig og lysten til å lære og utfordre seg selv er det viktigste Ane har tatt med seg til nå. Økt mestringsfølelse er også viktig og gir motivasjon for å oppnå drømmen om en dag å starte egen salong.

Drømmer om å starte noe eget

Ane startet på studiespesialisering, men fant ut at det ikke var hennes greie.

– Jeg så ikke for meg et lengre studieløp og ville heller komme raskere ut i jobb. Jeg trives med å jobbe med mennesker og liker å være kreativ så da tenkte jeg at frisøryrket ville være midt i blinken. Det er sosialt og man treffer mange trivelige mennesker i jobben. Vi gjør mye forskjellig og lærer av hverandre. Man blir aldri 100 prosent utlært, forklarer Ane.

Kastet ut i det

Det ble en litt tøff overgang fra skole til læretid, men dette er erfaringer som kommer Ane til gode etter et par år i lære. Selv ser hun positivt på fremtiden.

– Jeg ble kastet ut i det når jeg begynte læretiden hos Amy Cliphouse på Stathelle i Bamble. Men det gikk bra og jeg tenker at forskjellen på skole og jobb er ganske stor, men det er bare å ta én dag av gangen. Føler at jeg på mange måter har «knekt koden» og har fått mye motivasjon og økt mestringsfølelse. En må jobbe selvstendig og tørre å by på seg selv. Fornøyde kunder som gir fine tilbakemeldinger er også veldig gøy og gir lyst til å lære enda mer, konstaterer 22-åringen.

Erasmus+

Lysten til å lære har fått Ane til å tenke litt utenfor boksen. Da Opplæringskontoret for design og håndverk kom på banen med tilbud om kursing i utlandet var Ane aldri i tvil. Dette ville hun være med på.

– Gjennom Erasmus+ har jeg vært en måned på Malta som utvekslingsstudent. Lærte mye, ikke minst om kulturforskjeller og måten å jobbe på. Hjemme er vi vant til å bruke mye mer tid på kundene og det skal være sosialt og trivelig å gå til frisøren. Men det er interessant

FREMTIDEN: Ane Dyrkorn Hansen har en drøm og starte for seg selv. I dag er hun er hun lærling ved Amy Cliphouse på Stathelle i Bamble.

å se hvordan de jobber i andre land og kulturer. Jeg har også vært på kurs i Milano så om sjansen byr seg vil jeg gjerne gjøre mer av dette, smiler Ane.

Fremtiden

Ane trekker litt på det ved spørsmål om egen fremtid.

– Planen er å jobbe i salong fremover og utvikle meg videre i yrket. Føler at jeg har

kommet dit jeg ønsker å være og tenker ikke så mye på fremtiden etter at læretiden er over. Men jeg har lenge hatt et ønske om å starte for meg selv. Det ligger et stykke frem i tid, men det har vært et mål og en drøm jeg har hatt lenge. Først må jeg gjennomføre utdanningen så får vi se hva som kommer etter det. Men jeg tenker det er positivt at en har mål og drømmer som en må jobbe for å oppnå!

ØNSKER DU Å VITE MER?

ODH Opplæringskontor design og håndverk En felles plattform for frisørfaget, blomsterdekoratør og profileringsfaget i Vestfold.
Tlf: 909 16 004 / E-post: siv@odhtv.no / www.odhtv.no

ANLEGG- OG BERGFAG

Grunnleggende forståe

Sindre Øverås er daglig leder i selskapet Sør Entreprenør AS. 28-åringen fra Melum utenfor Skien startet med fagbrev som anleggsgartner og har siden valgt videre utdanning. Noe har vært litt tilfeldig, men med et ønske om egen utvikling har Sindre kommet langt.

Som liten gutt ønsket Sindre å jobbe som maskinfører. Fascinasjonen for store anleggsmaskiner kom tidlig og alt innen bygg- og anlegg virket spennende.

– Jeg har alltid likt å drive med ulike prosjekter og få ting gjennomført på en god måte. I jobben som daglig leder går mye av tiden til prosjektering og lede arbeidet på anlegget gjennom koordinering og planlegging. Akkurat nå jobber vi på trafotomta på Gromstul nord for Skien, og sammen med en rekke involverte skal dette bli Googles planlagte nye datasenteranlegg etter hvert, smiler Sindre.

Fagbrev i bunn

Etter å ha skaffet seg fagbrev som anleggsgartner ville Sindre videre. Løsningen ble Y-veien og Teknisk Fagskole etterfulgt av et par år som anleggsleder, før Y-vei og videre mot bachelor i plan og infrastruktur. Sindre mener selv at den praktiske utdanningen i bunn har gitt ham en fordel gjennom utdanningsløpet.

– Jeg føler selv at den grunnleggende forståelsen om hvordan ting henger sammen gjennom å ha jobbet med praktiske fag er sterkt undervurdert. Har du ett eller flere fagbrev i bunn drar du med deg nyttige erfaringer videre i livet. Uansett om en velger å ta mer utdanning eller trives med å jobbe som håndverker eller noe annet så er det verdifullt, og en skal ikke glemme at det er utrolig mange muligheter og veier å velge. At en slik utdanning åpner for muligheter en ikke hadde sett for seg er positivt samtidig som en er attraktiv på arbeidsmarkedet. Det er kun en vinn-vinn her og innen mitt fagfelt er det et stort behov for folk med en blanding av teoretisk og praktisk kompetanse.

Liker aller best

Som daglig leder blir mye av tiden brukt på kontorjobb. Lange dager og stor arbeidsmengde skaper noen ganger et savn hos Sindre.

– Mye tid på kontoret gjør at jeg til tider savner det å være ute og bidra mer fysisk. Jeg har mye energi og liker når jeg kan bruke kroppen

SINDRE ØVERÅS: – Jeg har alltid likt å drive med ulike prosjekter og få ting gjennomført på en god måte.

og ikke bare bli mentalt utladet etter en dag på jobb. Men jeg har valgt det selv og trives godt med situasjonen slik den er i dag. Det jeg liker aller best er selve forvandlingen. Gjennom lang tid står alt på hodet og det er vanskelig å forestille seg hvordan resultatet vil bli

til slutt. Men med tiden skal det som var en ren grushaug bli til noe pent og parklignende når vi til slutt er ferdige. Akkurat denne følelsen, når vi avslutter og ser hva vi har fått til, er for meg det aller beste med å drive med dette, avslutter Sindre Øverås med et smil.

else gjennom yrkesfag

ØNSKER DU Å VITE MER?

Opplæringskontoret for anleggs- og bergfagene – Sør-Øst Opplæringskontoret hjelper over 450 lærlinger og har ca. 200 lærebedrifter i regionen. Vårt mål er å rekruttere lærlinger og bedrifter, samt kvalitetssikre lærlingen sin utdanning.
Tlf: 995 05 761 / E-post: benny.engelstad@mef.no / www.okab.no

SALG, SERVICE, RESTAURANT OG MATFAG

Linnea Humlegård er i full jobb som kokk på Lykke Kafé i Skien. 23-åringen fra Heistad trives når det er hektisk rundt henne og når hun får utfolde seg på kjøkkenet. Tross sin unge alder har Linnea allerede oppnådd mye. For å lykkes som kokk trenger man én ting i bunn, nemlig «passion» for faget, forteller Linnea.

Drømmen er å jobbe på skip eller plattform

På ungdomsskolen var Linnea som de fleste andre. Visste ikke helt hva hun skulle velge av videre utdanning etter 10. klasse. Men hun har bestandig likt å lage mat.

– Jeg har alltid vært glad i å lage mat. Men om jeg skulle velge dette som en karriere var jeg usikker på, samtidig som jeg var litt skolelei og ønsket å bruke energien min til noe praktisk. Siste året på ungdomsskolen var jeg med på å starte en enkel bedrift. Vi lagde mat som vi solgte til medelever i kantina og dette synes jeg var veldig gøy. På et veldig lavt nivå selvsagt, men jeg fikk lære å delegerer oppgaver, ansvar for salgsinntekter og slike ting. Det var da jeg bestemte meg for å velge en karriere innen matfaget, smiler Linnea.

Tuddal Høyfjellshotell

Etter VG 2 fikk Linnea plass som lærling på Tuddal Høyfjellshotell. Hektiske dager, men veldig lærerikt på mange måter, forteller Porsgrunnsjenta.

– En må ha litt «bein i nesa» og ha stå på vilje. Folk som jobber innen matfag er veldig inkluderende og en kan nesten sammenligne det med et eget samfunn der vi deler en ambisjon om å utvikle oss selv og faget. På Tuddal Høyfjellshotell hadde vi en soussjef med internasjonal erfaring og bakgrunn fra topp restauranter. Jeg brukte deler av fritiden min på å følge med på ham for å lære av de beste. Alt for å bli bedre og utvikle egne ferdigheter. Som sagt, en må brenne for faget!

Erasmus

I læretiden valgte Linnea å delta på Erasmus-programmet og reiste på et tre måneders opphold til Frankrike. Få bransjer er mer internasjonale enn matfag.

– Etter ungdomsskolen bodde jeg en stund i Karibia med familien og plukket opp en del im-

UTLANDET: I læretiden valgte Linnea Humlegård å delta på Erasmus-programmet og reiste på et tre måneders opphold til Frankrike. Få bransjer er mer internasjonale enn matfag.

pulser derfra. Kulturen, maten og folks forhold til hverandre var helt annerledes enn jeg var vant til. Da jeg fikk muligheten til å reise til det sørlige Frankrike grep jeg sjansen med en gang.

– Jeg lærte mye om det franske kjøkken generelt og bakverk spesielt. Her var det mye å la seg inspirere av, men jeg vil også presisere at det norske kjøkken og folks matvaner er blitt mye mer enn bare «husmannskost» som kjøttkaker og brun saus. Vi reiser mer og lærer mer om andre kulturer i dag enn for et par generasjoner siden. For oss i bransjen er dette veldig positivt, forklarer Linnea.

Erfaringene fra Erasmus og reiser utenlands har inspirert Linnea til å tenke litt annerledes.

– Jeg kan godt tenke meg å jobbe som kokk på båt eller på plattform. Tenker det er et smart karrieretrekk. Jeg har alle kurs og sertifikater, men er nok fremdeles litt ung og uerfaren. Men det er målet på sikt. Har også lekt med tanken på å starte for meg selv eller sammen med noen gode kolleger. Tenker at det i så fall bør skje i en større by enn Skien. Men vi får se. Akkurat nå er jeg fornøyd med jobben her på Lykke, så får vi ta utfordringene etter hvert som de kommer, smiler Linnea Humlegård til slutt. ▶

SALG, SERVICE, RESTAURANT OG MATFAG

Benjamin Limi var lei skole og ante knapt hva han skulle velge av videre utdanning etter ungdomsskolen. 22-åringen fra Gjerpen har alltid vært glad i å jobbe med mennesker og takket ja da han fikk tilbud om lærlingplass innen salg- og service hos Odds Ballklubb i Skien. Etter læretiden etablerte Benjamin egen bedrift og i dag kombineres hobby og fag til en suksessoppskrift.

Styrer dagene selv

Det siste halvannet året har Benjamin jobbet for bilvaskfirmaet «Glitra» som innleid konsulent. Jobben går ut på å markedsføre og synliggjøre konseptet bilvask på abonnement mot bestemte målgrupper. Dette gjøres på flere plattformer og ulike medier. Kunnskapen fra læretiden er gull verdt i jobben.

– Jeg tok all opplæring i bedrift og var hos Odds Ballklubb i tre år før jeg tok kompetansebrev innen salg- og service. Siden jeg var grunndig lei skole og teori passet det meg bra. Synes det var spesielt moro å jobbe mot bedriftsmarkedet (B2B) og lærte masse jeg har bruk for i dag. Jeg er spesielt glad i å jobbe på digitale plattformer og sosiale medier for å få ut budskapet. Det er der du treffer de unge i dag. Mye av det jeg gjør her for «Glitra» er ren innholdsproduksjon, forteller Benjamin.

Hektisk, men moro

Benjamin forteller at han jobber mye og at han liker at arbeidet han gjør blir satt pris på. At han på mange måter er privilegert som kan kombinere jobb og hobby.

– Jeg har lenge hatt foto- og videoproduksjon som hobby. Driver også med amatørteater på fritiden. Begge deler har jeg god bruk for i jobben siden det gjelder å by på seg selv og kommunisere med kundene på en god måte. Siden oppstarten av eget firma har det ballet på seg. Ofte går det med både kvelder og helger, men det synes jeg bare er gøy. Selv om det til tider er hektisk styrer jeg i stor grad dagene selv. Så lenge en kan vise til resultater og kundene er fornøyd så blir det mer jobb fremover. Jeg er på mange måter heldig stilt som har hatt hobbyer jeg har utviklet til et yrke, smiler 22-åringen.

Masse muligheter

I dagens samfunn er salg- og service en svært viktig del av mange forskjellige yrker. Butikk og varehandel, salg av ulike varer og tjenester mot næringslivet eller bare å selge inn et budskap gjennom undervisning. Alt er en form for salg. Dette er noe Benjamin er opptatt av.

– Vi tenker ikke så mye på det, men i en tøff konkurranse om oppmerksomhet i en stadig mer digital hverdag er salget og det å få oppmerksomhet omkring sine produkter og tjenes-

BENJAMIN LIMI: – Det er viktig å by på seg selv og kommunisere med kundene på en god måte.

ter det som teller mest. Et kompetansebevis innen salg- og service åpner veldig mange dører for mange retninger og karrierer en ikke tenker på når en går på skolen. Jeg tenker at for å lykkes i salgsfaget bør en ha noen egenskaper. Tålmodighet, være strukturert,

god på kommunikasjon og da også å lytte til kundenes ønsker. Og kanskje viktigst av alt - være en problemløser som kunden kan stole på. Er dette noe som en kan relatere seg til er salg- og servicefagene absolutt en vei å gå, avslutter Benjamin Limi.

ØNSKER DU Å VITE MER?

OSS & RM Opplæringskontoret for salg, service, restaurant og matfag Vi er opplæringskontoret for salg, service-, restaurant- og matfag her i Telemark. Vi hjelper lærlinger og bedrifter med gjennomføring av fagopplæring. En annen viktig oppgave som opplæringskontoret tar seg av er rekruttering til fagene, samt arrangere kurs for lærlinger i læretiden. Tlf: 35 90 51 30 / E-post: post@ossrm.no / www.ossrm.no

🔧 BILMEKANIKK OG DATA OG ELEKTRONIKK: Jesper Solvold Støhlmacher.

🔧 LAKK OG BILSKADE: Lærlingene Mille Helene Karlsen og Ann Heidi Iversen Helgestad sammen med avdelingsleder Christian Halvorsen.

🔧 MEKANIKERLÆRLINGER: Wiggo Mathias Melås og Fouad Khaled Rustum.

– Dette er helt nydelig

Hos Gumpens Auto satser de offensivt på lærlinger og skaper fagarbeidere de selv vil ansette.

– Dette er helt nydelig. Det er kjempebra folk her og mye å lære. Jeg trives veldig godt, sier Jesper Solvold Støhlmacher. Han har ett år bak seg som lærling på Gumpens Auto Grenland, og er dermed halvveis i sitt læreløp. Jesper tar to fagbrev samtidig, både som mekaniker og innen data og elektronikkfaget.

– Det er dette jeg vil holde på med, og jeg håper jeg kan fortsette å jobbe her på Gumpen etter lærlingtida, smiler lærlingen.

Med mer enn 30 lærlinger til enhver tid spredd over konsernets ulike forhandlere, tar Gumpen Gruppen rollen som lærebedrift på alvor. Lærlingene får en unik mulighet til å utvikle ferdigheter innen et bredt spekter av yrkesretninger i bilbransjen, inkludert

salg, bilmekanikk for lette kjøretøy, billakerer, reservedeler og flere serviceyrker.

– Vi ser på utdanning av nye fagarbeidere som en viktig del av vårt samfunnsoppdrag. Samtidig er dette en flott måte for oss å rekruttere nye medarbeidere, sier daglig leder Jarle Midtbø hos Gumpens Auto Grenland. Han forteller at en stor andel av lærlingene hos Gumpen fortsetter videre som fast ansatte etter fagprøven.

– De mange lærlingene vi har, gjør også noe bra med arbeidsmiljøet hos oss. Det er fantastisk å kunne fylle på med nye, unge og lærevillige mennesker hvert eneste år, sier Jarle.

Som lærling hos Gumpen får du tett oppfølging fra erfarne ansatte, noe som sikrer en utdannelse av kvalitet. Gumpens Auto har tidligere mottatt en utmerkelse av NHO som årets lærlingbedrift over alle kategorier, noe som vitner om høy standard og dedikasjon til lærlingenes utvikling.

🔧 RESERVEDELSFAGET: Lærling Malene Andreassen.

Lønn mens du lærer?

Gumpens Auto har lang tradisjon med å satse på lærlinger, og mange fortsetter sin karriere i firmaet. Vi har lærlinger innen bilmekanikerfaget, bilskadefaget, reservedelsfaget, billakererfaget, salg og service og kommunikasjon og markedsføring.

Vil du være med på moroa? Send en mail til jarle.midtbo@gumpen.no

Gumpens Auto Grenland | gumpen.no

ELSKER RØRFAG: – Noe av det aller viktigste er å «frem snakke» hva faget dreier seg om. Og selvsagt fokusere på rekruttering av nye fagfolk til bransjen.

RØRFAG

Silje Sørensen jobber som faglærer innen rørfaget på Skogmo VGS i Skien. Med ekte lidenskap for faget gleder Silje seg over økt rekruttering, større oppmerksomhet om faget og at flere jenter kan tenke seg en karriere som rørlegger.

God rekruttering til rørfaget

Silje ville først satse på en karriere i Forsvaret og testet dette ett år før hun ombestemte seg. Neste ønske på lista var tømrerfaget, men jeg slet med å få læreplass, forteller Silje med et smil.

– Jeg hadde håndverker på ønskelista, men da jeg ikke fikk læreplass søkte jeg VG1 på nytt og kom inn. Testet ut forskjellige fag før jeg falt pladask for rørfaget. Dette var akkurat det jeg ville drive med. Fikk læreplass hos Telerør AS og ble att inn i varmen fra første dag. Etter en fin læretid tok jeg svenneprøva i 2017 og fikk fast jobb hos Telerør etter det. Læretiden og jobben i årene etterpå ser jeg tilbake på som en fantastisk opplevelse.

Hvorfor rørfaget?

På spørsmål om hva som fenger mest med rørfaget må Silje tenke seg om.

– Her kan jeg utrede ganske mye, men kort så er rørfaget et eldre håndverk i stadig utvikling. Rør er noe av det viktigste i hjemmet og må fungere hvis ikke så kan konsekvensene bli alvorlige. Rørøpplegg er på mange måter hjemmets skjulte skatter som krever finesse og at en som rørlegger ofte er noe av en problemløser. Samtidig ser vi en utvikling i faget som jeg ønsker å være en del av. Rørfaget vil alltid være en viktig del av folks liv. Enten man er bevisst på dette eller ikke, mener Silje.

SILJE SØRENSEN: – Jeg er ikke så opptatt av at det bør være nær halvparten jenter, men faget har tradisjonelt vært mannsdominert og flere jenter kan bidra positivt.

Brenner for faget

Det er lett å forstå at Silje brenner for rørfaget. Noe av det aller viktigste er å «fremsnakke» hva faget dreier seg om. Og selvsagt fokusere på rekruttering av nye fagfolk til bransjen. Silje forklarer hva hun mener.

– Noe av det viktigste er hvordan vi

presenterer håndverksbransjene. Ved å løfte frem hvor verdifull en utdanning innen rørfaget er og hva det innebærer kan vi øke forståelsen og samtidig heve statusen rundt yrket. Ikke minst når det gjelder de yngre som tross alt skal videreføre faget. Alt utvikler seg og da trenger man dyktige folk også fremover.

Fine tendenser

Andelen jenter som ønsker å satse på rørfaget er økende. Dette synes Silje er bra.

– Jeg er ikke så opptatt av at det bør være nær halvparten jenter, men faget har tradisjonelt vært mannsdominert og flere jenter kan bidra positivt. Ikke minst når det gjelder arbeidsmiljøet. Blir lett «guttaboys», men med jenter så blir det fort en litt annen tone på jobb. Dette er noe de fleste kan klare rent fysisk uten problem, men ellers kan man jobbe sammen i team ved behov. Da jeg begynte var det ikke så vanlig at jenter valgte håndverksfag. Enkelte spurte faktisk om «når kommer rørleggeren da» hvis jeg ble sendt på jobb ute hos kunder. Positivt overrasket og superfornøyd da jeg dro så kan jeg le litt av dette i dag. Det er ikke så mange årene siden så trenden går heldigvis rett vei, avslutter Silje Sørensen med et smil.

ØNSKER DU Å VITE MER?

Rørentreprenørenes Opplæringskontor Telemark Har du spørsmål om lærlinger, lærlingplass, læreplaner eller lignende innenfor rørleggerfaget, ta kontakt med oss. Tlf: 934 46 644 / E-post: telemark@rornorge.no / www.rornorge.no

ABB Electrification Norway

ABB Electrification er Skiens største private bedrift, med over 700 ansatte. Selskapet er en del av den internasjonale ABB-gruppen med 105 000 ansatte i cirka 100 land. Fabrikken i Skien utvikler og produserer brytere som står i strømmettet, lavspennetavler og nettstasjoner.

Bli med å elektrifisere verden!

— trygt, smart og bærekraftig

Verdens etterspørsel etter elektrisitet øker, og vi i ABB leverer produkter og tjenester som er helt avgjørende for å få til det grønne skiftet.

Som et internasjonalt selskap har vi ressurser og kompetanse til å utvikle og å produsere innovative og bærekraftige løsninger innen elektrifisering, digitalisering/automasjon, fremdriftssystemer og robotikk.

Hos oss jobber du sammen med 40 nasjonaliteter innen mange varierte stillinger. Du vil også ha muligheter for faglig utvikling og karrierevekst både i Skien og internasjonalt.

Vi i ABB er stolte av å være en viktig brikke i utviklingen av en grønnere og mer bærekraft i verden. Vil du være med på laget? Se våre ledige stillinger på careers.abb

📍 Amtmand Aallsgate 97, 3716 Skien | abb.com/no

PÅ FORHÅND TAKK!

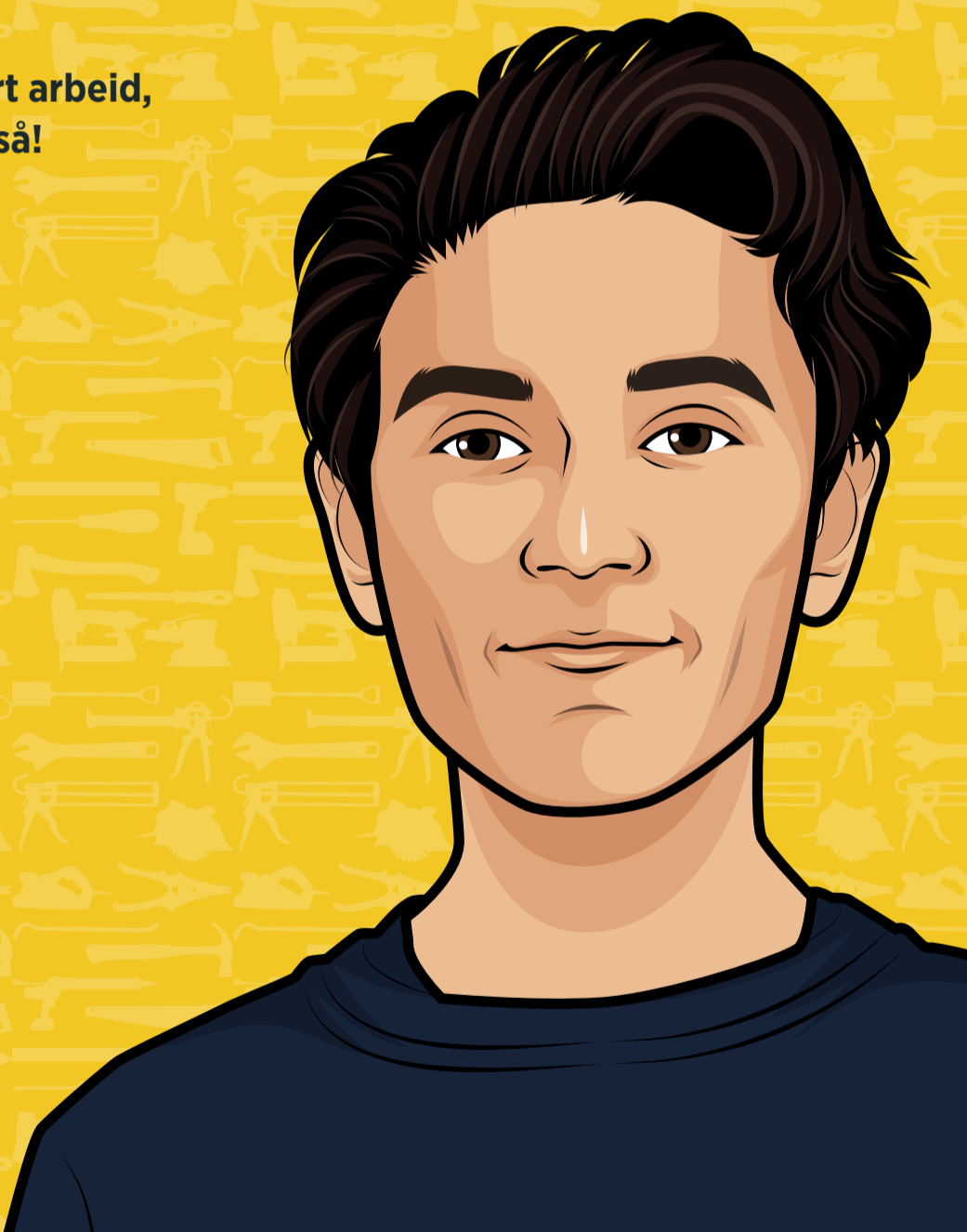
Flere hundre håndverksbedrifter har allerede tatt et standpunkt og leder an for hvitt arbeid – de er alle medbyggere. Takk for at du også blir en av oss.

Som medbygger sier du nei til svart arbeid, og bidrar blant annet til gratis skoler, idrettshaller og sykehus. Samtidig sikrer du deg selv økonomisk frihet. For hvite penger er mest verdt – det er nemlig de som gir deg grunnlag for lån til ting som eget hus, leilighet og bil.

Takk for at du sier nei til svart arbeid, og blir en medbygger du også!

Her finner du mer info om oss:

medbyggerne.no

#MEDBYGGERNE er et samarbeid mellom offentlig sektor, partene i arbeidslivet og bygge- og anleggsbransjen i Vestfold og Telemark. Formålet er å få flere til å bli medbyggere og handle hvitt, for å sikre et stabilt og trygt arbeidsmarked, bedre de håndverksmessige utførelsene og hindre skadelige arbeidssituasjoner.

**Arbeidslivskriminalitet
i bygge- og anleggsbransjen**

I en lærlingperiode vil du få verdifull praktisk erfaring fra erfarne fagarbeidere i bedriften du jobber for, samtidig som du får opplæring med utgangspunkt i opplæringsplanen for faget. Som lærling har du de samme rettighetene som de andre ansatte i bedriften, men det stilles også krav og forventninger til deg som lærling.

Noen av forventningene til deg som lærling

- Vær presis! Du må møte opp på arbeidsplassen til rett tid.
- Vis interesse for arbeidet og opplæringen.
- Du skal bruke påbudt verneutstyr og følge verneinstruks.
- Du skal ringe og si ifra hvis du blir syk og ikke kan møte opp på jobb.
- Du skal ringe og si ifra hvis du blir forsinket til jobb.
- Vær høflig, og vis respekt for kollegaene dine!
- Legg fra deg mobiltelefonen med mindre du skal bruke den til jobb.
- Spør hvis du lurer på noe, eller trenger hjelp.

Rettigheter du har som lærling

- Du har rett til en skriftlig lærekontrakt og arbeidskontrakt.
- Du har rett til lønn. I tillegg har du rett til å søke støtte hos Lånekassen.
- Du skal få oppfølging og konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet du gjør.
- Opplæringen i lærebedriften skal ha utgangspunkt i opplæringsplanen for faget, og dine egne forutsetninger.
- Du skal behandles på lik linje som de andre ansatte. Du skal ikke diskrimineres eller behandles dårlig fordi du er lærling, for eksempel at noen snakker nedsettende om deg fordi du kan mindre enn de andre.
- Lærlinger har rett på ferie på lik linje med andre ansatte.

Hva er et opplæringskontor?

Et opplæringskontor er et samarbeid mellom mange ulike bedrifter om inntak og opplæring av lærlinger i mange ulike fag. Det er ofte et opplæringskontor innen de ulike utdanningsprogrammene eller fagområdene i hvert fylke. Det er opplæringskontoret sitt oppdrag å skaffe lære plasser til elever som ønsker det, og rekruttere lærlinger til sine medlemsbedrifter. Opplæringskontoret hjelper elever med å finne egnet lære plass, og rekrutterer lærlinger til sine medlemsbedrifter. Når du skal bli lærling er det opplæringskontoret som skriver lærekontrakt, følger opp lærlingen, påser at læreplan følges, samt melder lærlingen opp til fagprøve.

NOTODDEN BLUES FESTIVAL

THE BEST OF PEOPLE AND BLUES 1.-4. AUGUST 2024

LITTLE STEVEN'S BLUES SCHOOL

29. JULI – 3. AUGUST 2024

Bli med på årets høydepunkt for unge musikere! Lev musikk en hel uke sammen med likesinnede. Få nye venner. Det blir en uke du aldri glemmer.

BLUES,
ROCK &
SOUL

OPPTRE PÅ SCENEN PÅ NOTODDEN BLUES FESTIVAL

- Samspill i band
- Individuell instruksjon på ditt instrument
- Studioinnspilling
- Låtskriving
- Karriereveiledning
- Sceneopptreden
- Instruksjon av noen av landets beste musikere

Band Camp 1: 13 – 18 år.

Band Camp 2: 19 – 26 år.

For mer informasjon og påmelding:
bluesfest.no/little-stevens-blues-school/

MELD DEG PÅ HER!

WWW.BLUESFEST.NO

BILFAG

May Linn Kåsa (34) fra Bø i Telemark valgte å gå sin egen vei. Nå er hun lærling som bilmekaniker på lette kjøretøy hos Toyota i Seljord.

Gikk for det smarte valget

På ungdomsskolen kjente May Linn Kåsa allerede på skoleleitet og lite motivasjon. Hun ble fortalt av de rundt seg at generell studiekompetanse var det smarte valget.

– Læreren sa alltid at jeg var flink når jeg hadde lyst, men jeg hadde i bunn og grunn ikke så lyst til å pugge mattestykker. Likevel var jeg ikke sikker på hva jeg ville bli eller studere. Jeg hørte på de voksne og søkte meg inn på generell studiekompetanse. Da jeg fullførte videregående, visste jeg heller ikke hva jeg skulle gjøre, forteller hun.

Kåsa kom seg ut i arbeidslivet gjennom å ta sertifikat på buss og lastebil. I tillegg jobbet hun på et sykehjem.

– Jeg vurderte å studere sykepleie, men var lite motivert for mange år på skolebenken. Samtidig visste jeg at jeg ville gjøre noe mer, og kom frem til at det beste for meg var å ta fagbrev.

Bil som hobby

Det var ikke overraskende for familie og venner at May Linn valgte å bli bilmekaniker. Hun er glad i å jobbe med hendene, alle i familien hennes er interessert i bil.

– Jeg tok kontakt med fylkeskommunen da jeg hadde funnet ut av at jeg ønsket å ta fagbrev. De hjalp meg med å komme inn på Skogmo videregående som voksenlærling. Siden jeg hadde generell studiekompetanse trengte jeg kun å ta de yrkesrelaterte fagene, og det var jeg glad for, sier hun.

Kåsa er over gjennomsnittet opptatt av bil. En av hennes store hobbyer er drifting, en motorsport som handler om kontrollert sladding.

– På fritiden driver jeg med drifting, men bare for gøy. Det å bli lærling som bilmekaniker kommer ganske godt med. Jeg drifter bare for moro skyld, men det er også veldig lærerikt.

Noe av det beste med Toyota Seljord er miljøet. Blant annet har vi en kveld i uka hvor vi samles og jobber på våre egne biler, forteller hun.

May Linn forteller om viktigheten av å ha fagfolk med genuin interesse for sitt eget fag.

– Jeg ser det som et ansvar å føre fagkunnskapen videre. Vi trenger dyktige fagfolk, og det må vi som en del av bransjen ta ansvar for. Landet kommer til å mangle fagarbeidere om vi ikke setter inn støtet nå.

GLAD I BIL: May Linn Kåsa er over gjennomsnittet opptatt av bil. En av hennes store hobbyer er drifting, en motorsport som handler om kontrollert sladding.

BILFAG

Kom raskt ut i jobb

Først vurderte Emilia Viola Stulen Ballestad lakkfaget før hun landet på bilskadefaget. Selv trekker hun frem en variert arbeidsdag, et godt miljø på jobben og gode utsikter til jobb etter læretiden som de viktigste årsakene til å velge bilskadefaget.

Hos Bilskadesenteret Telemark opplever 20-åringen hektiske, varierte og spennende dager. Emilia har et par år igjen før fagprøva skal avlegges. Men tiden går fort når en har det gøy på jobb, blir vi fortalt.

– Jeg startet som mange andre med studie-spesialisering, men følte at jeg ikke hadde noen videre plan og at det var uaktuelt med et langt studieløp. Jeg ville heller komme raskere ut i jobb og siden jeg liker praktiske oppgaver tenkte jeg på noe innen bilfag. Vurderte først lakkfaget, men landet til slutt på oppretting og skade i første omgang. Så langt har dette funket fint og jeg har funnet meg godt til rette her hos Bilskadesenteret Telemark, forteller Emilia.

Mye forskjellig

Emilia fremhever ulike arbeidsoppgaver som motiverende og moro. Og at en ser mye forskjellig når det kommer til skader på bil- og karosseri.

– Vi jobber etter et fastsatt program der vi løser ulike oppgaver etter et fast skjema. Da vet jeg hele tiden hvilke oppgaver som skal løses. Vi får inn så mange ulike typer skader, men nå har jeg blitt mer vant og blir sjelden overrasket. Jeg liker godt en utfordring samtidig som det er moro å lære nye ting. Det er veldig enkelt å spørre og få hjelp hvis en lur på noe. For min del er miljøet på jobben viktig for å trives og utvikle egne ferdigheter samtidig som en selv bidrar med positive holdninger, smiler 20-åringen.

Ikke helt sluppet taket

Om egen fremtid har Emilia ikke tenkt så veldig mye. Allikevel er det noe som kverner i bakhodet.

– Først vil jeg bli ferdig med læretiden før jeg legger nye planer. Siden jeg har prøvd ut lakkfaget og vurderte dette sterkt før så har jeg vurdert å gå videre på fagbrev nummer to innen lakk. Vi på skade- og utbedring jobber tett på lakkfaget og det er fremdeles noe jeg ønsker å lære mer om. Det viktigste er å få en jobb etter bestått fagprøve. Regner med at det ikke blir noe stort problem, men alltid moro å utfordre seg selv. Men når fagprøva er i boks vil jeg jobbe en tid før jeg bestemmer veien videre, avslutter Emilia med et smil.

TRIVES SOM LÆRLING: – Miljøet på jobben er viktig for å trives og utvikle egne ferdigheter samtidig som en selv bidrar med positive holdninger, sier Emilia Viola Stulen Ballestad.

Teknologikunnskap blir stadig mer verdifullt på arbeidsmarkedet. Spesielt bilbransjen ser en voldsom utvikling og med stadig mer avanserte teknologiske hjelpemidler i nye biler som ruller ut fra fabrikkene.

LØNN UNDER UTDANNING: – Erman Yogurtcu får full lønn som fagarbeider samtidig som han går læretid på lett kjøretøy.

I takt med utviklingen

Unge som ser fremover bør i aller høyeste grad vurdere å ta fagbrev innen dataelektronikerfaget, for her vil behovet for kompetanse være enormt på kort tid.

Erman Yogurtcu (22) bestemte seg tidlig for en karriere i bilbransjen. Interessen for bil har ligget der siden han var guttunge, men da han begynte på Skogmo VGS fikk Erman gode råd om ulike muligheter.

– Har bestandig vært glad i bil, men også opp-tatt av elektronikk og data. Tror veldig mange unge i dag har samme interesser. Sånn som verden utvikler seg begynte jeg kjapt å tenke på dataelektronikerfaget som en mulighet. Faget har i dag allerede et stort spenn og det vil bare bli mer og mer av teknologi i bilene i årene fremover. Normalt går arbeidet ut på feilsøking, diagnoser, oppdateringer av bilens elektroniske elementer samt vedlikehold. Det vi driver med i dag vil kanskje se helt annerledes ut om bare

noen år. Dette gjør faget veldig interessant, men det krever også at en er villig til å lære og oppdatere seg i takt med utviklingen, forteller Erman.

Fagbrev nummer to med full lønn

Med fagbrev i dataelektronikerfaget har Erman nok å gjøre på jobben hos Star Bil på Rødmyr i Skien. Men ønsket om å ta fagbrevet på lett kjøretøy har hele tiden ligget i bakhodet.

– Er godt i gang med fagbrev på lett kjøretøy og en kombinasjon her tror jeg er smart for å ha best mulig forutsetninger for fremtiden. Jeg får full lønn som fagarbeider samtidig som jeg går læretid på lett kjøretøy og det er helt topp. Star Bil legger til rette og oppmuntrer til å skaffe ny kunnskap og kompetanse for å møte utfordringene i bransjen i årene fremover. For egen del tenker jeg en slik kombo kan gi meg muligheter til å avansere og få en høyere stilling på sikt. Kanskje som teknisk leder eller noe annet der jeg kan bruke kunnskapen jeg har, sier Erman.

Tanker om fremtiden

Erman blir fort ivrig på spørsmål om hva han tenker om hvordan fremtidens biler vil bli.

– Det som er helt sikkert er at det alltid vil være behov for bil og kjøretøy. Men hvilke veier utviklingen går er vanskelig å si sikkert. Om el-biler er kommet for å bli eller om det kommer noe nytt? Det finnes allerede selvkjørende biler og bruken av kunstig intelligens vil bare øke, tror jeg. Teknologi som knapt er til å begripe finnes allerede og konkurransen mellom bilfabrikantene presser frem nye løsninger og stadig mer avanserte systemer blir utviklet for å gjøre trafikkbildet sikrere både for bilførere, «myke» trafikanter og andre som ferdes i trafikken. For oss som jobber med elektronikk i biler er det bare positivt for behovet for denne typen kompetanse vil bare øke fremover. Derfor tenker jeg at mine valg har vært smarte, avslutter Erman hos Star Bil i Skien.

ØNSKER DU Å VITE MER?

Bilfag i Telemark Vi er et bransjespesifikt opplæringskontor for Bilfag i Telemark. Opplæringskontoret hjelper medlemsbedriftene sine med det praktiske rundt lærlingordningen. Tlf: 977 10 100 / E-post: rolf@bilfag.net / www.bilfag.no

VI ER STOLT LÆREBEDRIFT!

STRAAND HOTEL

SIDEN 1864

. ETAB. 2015 .

Elvespeilet

MAT & VINBAR

**JONAS B.
GUNDERSEN**

QUALITY HOTEL™
SKJÆRGÅRDEN

BY NORDIC CHOICE

JACOB & GABRIEL

MATHUSET

farte.no

– de smarte velger gult

Vi tilbyr våre bussjåfører:

- Ordnete arbeidsforhold
- Trivelige kollegaer
- Et sikkert yrkesvalg

Ønsker du å treffe mange hyggelige mennesker hver dag?

Da vil du trives sammen med oss som bussjåfør. – Vi søker også lærlinger.

Les mer på farte.no

Få kompetansen hos Eltera

Som lærling hos Eltera kan du være sikker på at du vil få prøvd deg på mye forskjellig, og at du får støtte fra gode instruktører.

Våre elektrikere har alle vært lærlinger, og de vet hvor viktig det er med god veiledning og muligheten for utvikling under læretiden. Har du lyst til å lære, og liker å vise hva du kan få til? Hos Eltera får du muligheten til nettopp det. Vi sørger for at du får akkurat passe utfordring, og at du alltid har noen å spørre hvis du står fast.

Vi jobber på varierte prosjekter, som igjen sørger for at våre lærlinger lærer seg å mestre ulike utfordringer. Vi skaper dyktige elektrikere med bred kompetanse innen faget.

Tlf.nr. 905 40 100, post.skagerrak@eltera.no
Vipevegen 51F, 3917 Porsgrunn

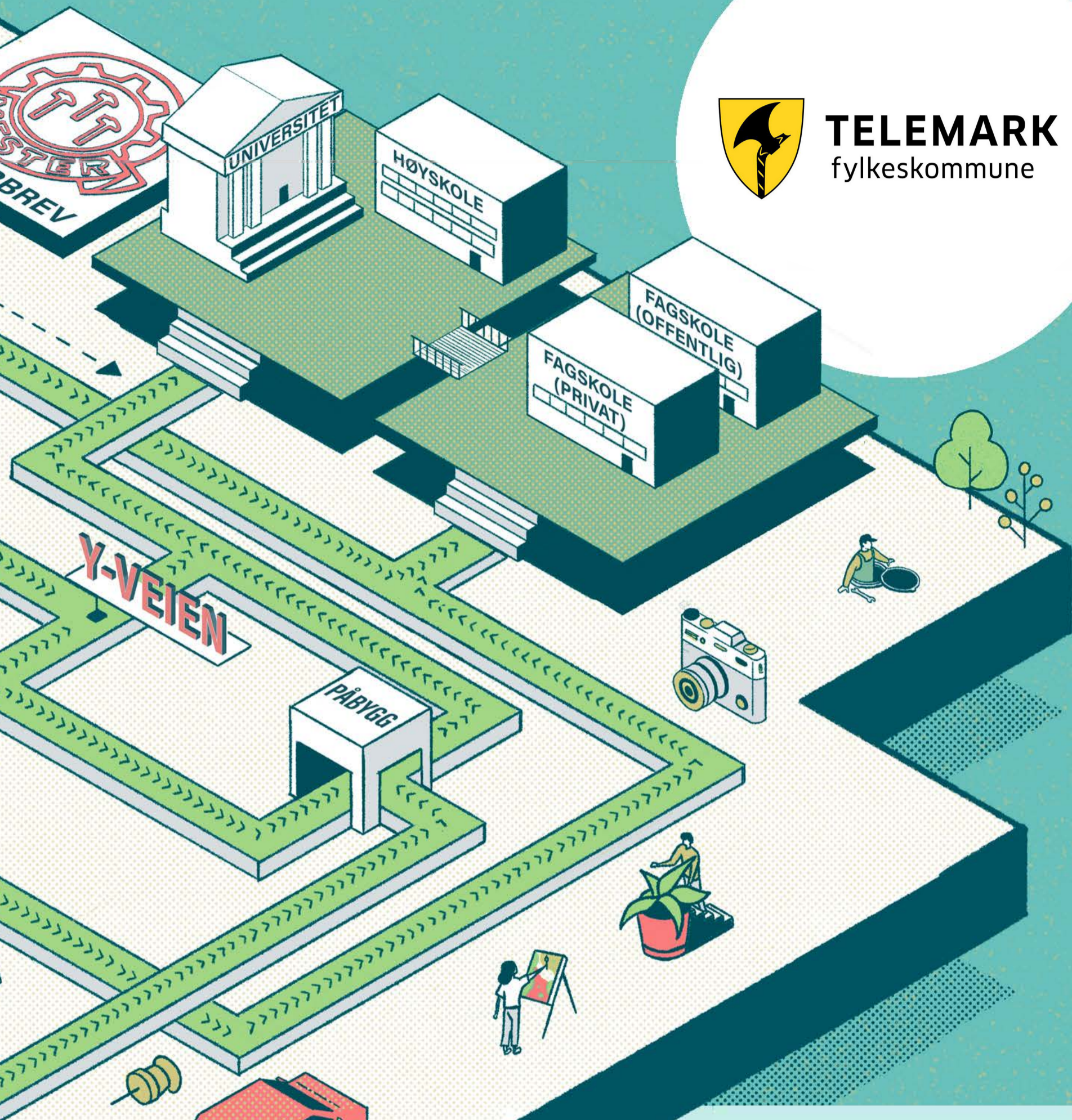

Hvilke muligheter gir **YRKESFAG?**

TELEMARK
fylkeskommune

Når du har oppnådd fag-/svennebrev har du mange muligheter. Du kan nå gå rett i arbeid som sertifisert fagarbeider. Ønsker du mer spesialisering kan du gå videre på fagskole. Dersom du ønsker en bachelorgrad i ingeniørfag kan du få dette ved å gå Y-veien. Finner du ut at du vil gå en helt annen retning så kan du velge å ta 1 år med påbygg, som gir deg generell studiekompetanse. Påbygg kan du også velge allerede etter fullført vg2.

BYGGFAG

Bendik Nygaard visste lite om hva takteking gikk ut på. 17-åringen hadde knapt hørt om faget før han kom i kontakt med daglig leder Tom Gjeruldsen hos Porsgrunnsfirmaet TEKK under en rekrutteringsdag på Skogmo VGS i 2022.

Full klaff!

Jeg ble oppfordret av Tom til å teste ut faget. Først fikk Bendik utplassering og siden sommerjobb. Det ble full klaff og Bendik er i full gang med læretiden.

Denne sensommerdagen er Bendik i gang med å utbedre tak i Badeparken i Langesund. Taket bærer preg av et stort behov for omfattende reparasjoner. Under oppsyn og veiledning av kollega Erik skal slitt og ødelagt tjæreapp tas bort og erstattes med nytt. En jobb som krever nøyaktighet og ikke minst at en er forsiktig og nøye når en bruker ild til å feste pappen. Bendik forklarer.

– Vi jobber for det meste ute og ofte på høyere bygg enn her i Badeparken. Vi bruker varme og det krever at vi er forsiktige og har strenge regler for hvordan vi gjør jobben. For min del liker jeg aller best når vi kan være ute, men det er klart på vinterstid med mye snø blir det for det meste gjort utbedringsjobber innendørs på basseng og annet som vi i TEKK også gjør. Det er moro å se resultatet når vi er ferdige med en jobb, sier Bendik.

Tre år i lære

Bendiks læreløp er treårig. Fra januar 2024 skal han bruke en ukedag på skolen for å få teorien på plass. 17-åringen er opptatt av å gjøre ting skikkelig.

– Det er ikke alt jeg får gjøre på egenhånd ennå. Det er mye som skal læres og vi er nøye på at kvaliteten på jobben er optimal siden taket og materialene vi bruker skal vare i mange år. Det er også greit å bruke huet og være forsiktig når vi jobber i høyden. Jeg liker at ting er ryddig og at det gjøres ordentlig, dette er viktig i forhold til at kundene vet at vi gjør jobben skikkelig!

Råd til andre

Som tenåring er det ikke rart at en har begrenset kunnskap om alle muligheter som finnes innen byggfag. Bendik er en type som heller vil forsøke enn å tenke at «dette er i hverfall ikke noe for meg».

– Jeg tenker at det viktigste er å prøve og teste ut flere ting før man bestemmer seg. Utplassering på skolen, sommerjobb eller bare prate med folk i ulike bransjer og fag. Om ikke annet så får en kontakter som kan være nyttige senere. Vær positiv og tenk at selv om en ikke kan noe så kan alt læres. Positive holdninger er det viktigste. Litt som da jeg ble spurt av sjefen etter noen uker i sommerjobben om inntrykket så langt her hos TEKK, og jeg satte opp det gliset og sa: YESS! Dette er jo dritkult. Fra å ha null kunnskap om et fag til et ønske om å jobbe med dette i mange år er jo helt glimrende, avslutter Bendik Nygaard.

BENDIK NYGAARD: –Jeg tenker at det viktigste er å prøve og teste ut flere ting før man bestemmer seg. Utplassering på skolen, sommerjobb eller bare prate med folk i ulike bransjer og fag.

BYGGFAG

Adrian Molnar jobber som arbeidsleder hos HRL Entreprenør AS i Porsgrunn. Med interessen for betongfaget i bunn ønsker Adrian å motivere flere unge til å velge byggfagene generelt og betongfaget spesielt.

Vil ha flere søkere til faget

Etter VG1 og VG2 begynte Adrian i lære i betongfaget som 18-åring. For ham sto valget mellom tømmer og betong. Litt tilfeldig, forteller Adrian.

– Jeg hadde tidlig bestemt meg for en karriere innen håndverksbransjen, men fikk prøve ut alle retninger før jeg tok et endelig valg. Jeg likte best å jobbe med betong og forskaling. Som lærling var jeg hakket mer på enn de fleste. I overkant nysgjerrig og det kan være positivt for enkelte og veldig slitsomt for andre. Men jeg hadde en fin læretid og har aldri sett meg tilbake. Opplevelsene og erfaringene jeg har hatt og fremdeles får ønsker jeg at skal motivere flere av de yngre til å velge yrkesfag. Mitt fagfelt er betong og det er et sterkt behov for flere med denne typen kompetanse for å møte utfordringene samfunnet har i fremtiden.

Gått gradene

Adrians engasjement ga ham lyst til å gå videre og etter tre år på Teknisk Fagskole fikk Adrian stilling som arbeidsleder hos HRL Entreprenør AS.

– Jeg er ikke bygd for å sitte mye på kontor. Men tenkte det var lurt å ta videre utdanning. Særlig siden det er stadig strengere krav fra myndigheter og staten når det kommer til reguleringer og krav til kompetanse. Jeg forsøker å balansere kontorjobb med det å være ute i frisk luft og jobbe med det jeg liker. Det er selvsagt forskjellig hva folk i bransjen ønsker å oppnå når det kommer til videre utdanning, men det var rett for meg og det er jeg glad for at jeg valgte å gjøre, smiler Adrian.

Spisser kompetanse

Noe som spesielt opptar Adrian er fremtiden innen byggfagene. At vi i flere år har gjort oss avhengig og lent oss på utenlandsk arbeidskraft i for stor grad. Derfor er rekruttering fremover svært viktig.

– Vi ser at det ikke lenger er så attraktivt for

ADRIAN MOLNAR: – Jeg forsøker å balansere kontorjobb med det å være ute i frisk luft og jobbe med det jeg liker.

spesielt folk fra Øst-Europa å jobbe i Norge. Svakere kronekurs, bedre lønninger i eget land og press i boligmarkedet gjør det dyrt å leve her i landet. Det har alltid vært opp og ned i bransjen, men poenget er at vi har en utfordring hvis vi ikke kan øke rekrutteringen. Har selv opplevd å møte fordommer når det gjelder byggebransjen, men dette er heldigvis på vei ut. Særlig positivt er en økende andel jenter som velger å satse på byggfag.

Sammen med Opplæringskontoret for Byggfagene i Telemark bidrar jeg med et teoriprogram som er enda mer spisset inn mot det lærlingene jobber med fra dag til dag. Dette er bare en liten del av tiltakene som gjøres, og skal fortsatt gjøres i årene fremover for å sikre nok folk med rett kompetanse for å møte behovene byggebransjen trenger i fremtiden, avslutter Adrian Molnar hos HRL Entreprenør AS.

ØNSKER DU Å VITE MER?

Byggfag opplæringskontoret Telemark Vi betjener lærlinger for medlemsbedriftene. Kontoret administrerer opplæringen for lærlingene, er aktiv i forhold til oppfølging, kursing, og er med sin erfaring et bindeledd mellom offentlige etater og bedrifter/lærlinger.

Tlf: 976 23 615 / E-post: kine@byggfag.net / www.byggfag.net

LOKALE ARBEIDSPASSER

LOKALE LÆREPLASSER

KVALITET OG SERIØSITET

BYGGMESTERFORBUNDET

TELEMAR

AS BYGG MESTER BYGG – SKIEN

BIRK BYGG AS – SKIEN

BRØDRENE THORSEN AS – SKIEN

BUILTBY AS – KRAGERØ

BYGGMESTER APELAND AS – KRAGERØ

BYGGMESTER FINSETH AS – SKIEN

BYGGMESTER H.KISTE AS – SKIEN

BYGGMESTER JAN ESKELAND AS – SKIEN

BYGGMESTER LAURITSEN AS – SKIEN

BYGGMESTER OLAF HAUGLAND AS – KRAGERØ

BYGGMESTER OLE GUNDERSEN AS – JOMFRULAND

BYGGMESTER PER SIMEN OLSEN AS – STATHELLE

BYGGMESTER PÅL J. BERG AS – PORSGRUNN

BYGGMESTER T. A. GUSTAVSEN AS – FLATDAL

BYGGMESTER TROND REIERSDAL – DRANGEDAL

FLAATA ENTREPRENØR AS – RJUKAN

HAUKELI HYTTER OG HUS AS – EDLAND

JEMO ENTREPRENØR AS – SKIEN

JOHNNY JENSEN AS – KRAGERØ

JORTVEIT BYGG AS – RAULAND

KV BYGG AS – DRANGEDAL

LUNDE BYGG AS – SKIEN

MUSTAD BYGG AS – LANGESUND

NORBRAS AS – SKIEN

STRØM SIVERTSEN AS – PORSGRUNN

TVB BOLIG AS – SKIEN

TELEBYGG BRATSBERG AS – HJARTDAL

TINNOSET BYGG OG LAFT AS – GRANSHERAD

TUDDAL BYGGTJENESTE AS – SAULAND

TØMRERFIRMA FJELLHØY AS – SKIEN

AARNES EIGEDOM AS –GVARV

Følg oss på Facebook

[www.facebook.com/
byggmesterforbundettelemark](http://www.facebook.com/byggmesterforbundettelemark)

Vil du ha praksis i utlandet?

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

Som lærling kan du gjennomføre deler av læretiden i utlandet. Erasmus+ er et program i regi av EU som gir deg muligheten til å bo og jobbe i et annet land.

Velger du å ta deler av læretiden i et annet land vil du lære språk, nye arbeidsmetoder og få verdifull internasjonal erfaring samtidig som du jobber mot fullføringen av fag- eller svennebrev.

Når du jobber i utlandet i regi av Erasmus+, vil du motta tilskudd til reise og boutgifter som skal dekke alle utgifter utenom lømme penger.

Om oppholdet varer lenger enn tre måneder har du også mulighet til å søke stipend fra Lånekassen.

Praksisoppholdet varer mellom to uker og tolv måneder. Opplæringskontoret ditt hjelper deg med hvordan du skal gå frem, og hvilke muligheter som finnes for deg.

Les mer om Erasmus+ på:
**[www.utdanningiverden.no/
studieprogram/erasmus](http://www.utdanningiverden.no/studieprogram/erasmus)**

Dine fotspor. Ikke andre sine.

For å nå helt nye mål må du gå dit ingen har gått før.
ENRX flytter grenser. Vår induksjonsteknologi baner vei for effektive,
miljøvennlige varmeprosesser og trådløs lading. Høres det spennende ut?

Som lærling i ENRX kan du få opplæring som produksjonselektroniker,
tavlemontør, industrimontør og logistikkoperatør.
Vi ser etter unge mennesker som tør å skape nye fotavtrykk.
Er det deg?

ENRX

THE RIGHT ENERGY CAN TAKE YOU ANYWHERE

Yrkesfag – et hav

Det er de yrkesfaglige utdanningene som gjør unge tidlig kjent med arbeidslivet. Starter man på yrkesfag arbeidslivet og lærer faget og hvordan det er å jobbe allerede som 18-åring.

Velger man å ta studiespesialisering er det veldig vanlig å ta 3 års videregående opplæring, for deretter å studere en 3-årig bachelor på høyskole eller universitet for å rette seg inn mot et yrke. Det betyr at man kanskje ikke er ute i arbeidslivet før man er 22 år. Å komme seg tidlig ut i jobb betyr at man blir tidligere voksen og ansvarlig. På jobben må man levere resultater på en helt annen måte, og det stilles andre tidsfrister og forventninger. Dersom man senere velger å utdanne seg videre, vil man ofte gjøre det bra fordi man har flere knagger å henge stoffet på.

Gode muligheter for jobb

Statistisk sentralbyrå har anslått at vi kommer til å mangle titusenvis av fagarbeidere i 2035 hvis dagens utvikling fortsetter.

NAV rapporterer også at fagbrev er en etterspurt kvalifikasjon for mange yrker i ulike næringer og i kommunene i tiden framover. Flere steder vil det være en av de sikreste veiene til jobb i fremtiden. Med andre ord vil du ha gode muligheter til jobb om du velger yrkesfag. I tillegg vet vi at det å få praktisk jobberfaring i læretiden også vil være viktig på CV-en. De som jobber med rekruttering understreker ofte hvor viktig det er å få tidlig arbeidserfaring, for å være attraktiv på arbeidsmarkedet.

Lønn under utdanning

Som lærling får du lønn i læretiden fordi du også deltar i verdiskapende arbeid. Lønnen utgjør en prosentandel av fagarbeiderlønn i yrket du utdanner deg i. Lønnen er stigende jo lengre ut i læretiden du kommer.

Nærmere 200 yrker å velge blant

I videregående opplæring er det mange yrkesfag å velge i. Antagelig flere enn de som tilbys ved din nærmeste skole. Med andre ord byr yrkesfag på store valgmuligheter og det er utdanningsretninger for nær sagt enhver interesse.

For de fleste fag består utdanningen av to års opplæring i videregående skole og to års opplæring i en godkjent lærebedrift. Men det er også fag som har en annen modell, noen fag har for eksempel hele utdanningsløpet i skolen, for eksempel tannhelsesekretær og apotektekniker. Du kan velge blant over 200 yrkesfag som er fordelt på ti yrkesfaglige utdanningsprogram:

- Bygg- og anleggsteknikk
- Håndverk, design og produktutvikling
- Elektro og datateknologi
- Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign
- Helse- og oppvekstfag
- Informasjonsteknologi og medieproduksjon
- Naturbruk
- Restaurant- og matfag
- Salg, service og reiseliv
- Teknologi- og industrifag

av muligheter!

som 16-åring vil man typisk gå 2 år på videregående skole, og deretter 2 år i lære - som vil si at du er ute i

Fra A-laget til EL-faget

Tidligere landslagsspiller og Odd-veteran Fredrik Semb Berge måtte tenke i nye baner når han la fotballskoene på hylla.

– Jeg la opp karrieren som fotballspiller da jeg var 30. Kroppen sa rett og slett stopp, og jeg innså at det var på tide å gjøre noe annet. Den eneste utdannelsen jeg hadde var generell studiekompetanse, men jeg visste at jeg hadde lyst til å gå yrkesfag, sier Fredrik Semb Berge som har 181 fotballkamper for Odd og tre landslagskamper.

Vi møter 30 åringen i en arbeidsbrakke langs E-18. Vegvesenet holder på å bygge en ny kontrollstasjon på Grenlandsporten. Berge er nettopp ferdig med lunsj, og ønsker oss velkommen inn i varmen.

– Gjennom fotballkarrieren min visste jeg at jeg hadde lyst til å fortsette å jobbe med kroppen. Det var åpenbart for meg at yrkesfag var veien å gå. Yrkesfaglig utdanning gir jo mange muligheter for fremtiden, blant annet har jeg mulighet for å ta ingeniørutdanning gjennom y-veien.

Bravida er et av Norges største entreprenør og serviceselskaper. De jobber hardt for å gå foran i arbeidet med klima, miljø og digitalisering. Dette gjør dem til en attraktiv opplæringsbedrift for lærlingene.

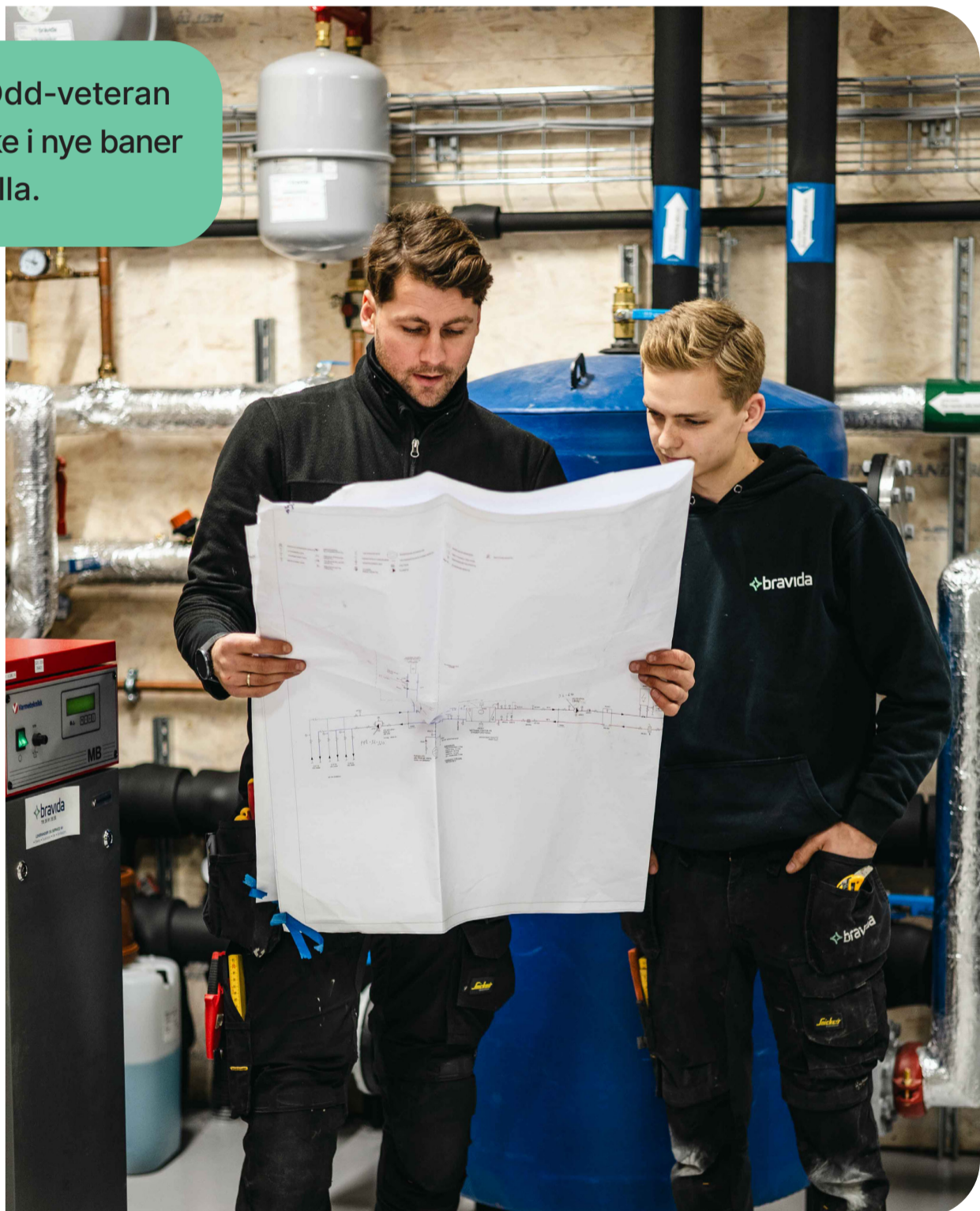
– Jeg vil jo ha den beste mulige utdannelsen, og Bravida tilbyr meg bred opplæring. Vi får ofte teste ut ny teknologi, og bidra til problemløsning. Det gir mestring, forklarer Berge.

STOR OVERGANG

Overgangen fra fotballbanen til elektriker på store næringsbygg er stor. Bravida har alt fra store næringsbygg til private boliger i sin kundebase. Det er mye nytt som skal læres, men Berge tar med seg viktig erfaring fra fotballbanen inn i læretiden.

– Det er to veldig ulike arbeidsplasser, men jeg opplever at disiplinen og samarbeidsevnene mine kommer veldig godt med. På mange måter tror jeg at fotballkarrieren min har gjort meg til en bedre lærling.

Selv om han nå har lagt fotballkarrieren på hylla, er 30 åringen fortsatt å finne på fotballbanen. Men nå som trener for barna sine på åtte og elleve år.

Ønsker du jobb eller lærlingplass i Bravida?

Ta kontakt med vårt sentralbord i Skien eller kom innom oss.

Telefon: 02407 // Adresse: Nensetbakken 20

Y-VEIEN – yrkesfaglig vei

- Studieretninger som er tilrettelagt for personer med fagbrev, svennebrev eller yrkeskompetanse fra videregående skoler.
- Denne videreutdannelsen finnes for flere ulike fag, men kun de med fagbrev eller annen yrkesfaglig kompetanse kan søke seg inn.
- De vanligste Y-veistudiene er innen ingeniørutdannelse og maritime fag.

– Begge barna mine spiller fotball, så mye av fritiden min går med til å trene dem. Det er innmari gøy at begge har fått interessen for fotball, og jeg er veldig glad for at jeg får ta så stor del i fritidsaktivitetene deres, forteller Berge.

VARIERT JOBBHVERDAG

Bravida tilbyr opplæring i fagene elektro, rør, ventilasjon og svakstrøm. Kundene deres varierer mellom private kunder til store næringsbygg, og denne variasjonen er noe av det Berge trives godt med.

– Jeg har en variert arbeidsdag, og jeg får sett ulike deler av bransjen. Nå har vi jobbet mye for statens vegvesen langs E18, men jeg har tidligere vært på mindre næringsbygg og i private hjem. Den variasjonen sørger for at jeg får en solid kompetanse når jeg er ferdig som lærling, forteller Berge.

For Fredrik Semb Berge var ikke valget om elektro opplagt. Men han visste hele tiden at en alternativ karriereplan var viktig. Han ønsket seg en variert arbeidsdag, med mulighet for utvikling. Etter å ha tenkt seg om ble elektrofag hos Bravida det naturlige valget.

– Vi blir stadig mer avhengige av strøm og teknologi. Det gjør at etterspørselen etter elektrokompetanse øker, og jeg er trygg på at jeg går ut med et etterlengtet fagbrev. Det var en stor grunn til at jeg valgte elektro.

SAMARBEID PÅ KRYSS AV FAGOMRÅDER

Henrik Høimyr (21) jobber side om side med Berge på vegvesenets nye kontrollstasjon. Han er rørleggerlærling. For han var det viktig å kunne gå ut i et trygt arbeidsmarked. Det å kunne få lønn under utdannelsen var også noe som gjorde yrkesveien attraktiv. At han valgte rørleggerutdannelse var ikke tilfeldig.

– I løpet av førsteåret på bygg og anlegg var vi innom flere fagområder, blant annet blikkenslager og maler. Men jeg skjønnte fort at det som interesserte meg var rør. Derfor var valget om å bli lærling som rørlegger enkelt.

Bravida tilbyr opplæring i elektro, rør, ventilasjon og svakstrøm. De ulike fagområdene samarbeider i ulike avdelinger, og jobber sammen på ulike prosjekter.

– Man blir jo kjent med andre fagfolk fra andre fagområder. Jeg tror det gjør meg bedre i mitt eget fag å få forståelse for hva de andre som jobber på prosjektet holder på med. Det er enklere å ta hensyn, og man lærer av hverandre, forteller 21-åringen.

LØNNSOM UTDANNELSE

Det er mange fordeler med yrkesfaglig utdanning. Høimyr er et godt eksempel på at det kan være lønnsomt å gå denne veien. Gjennom lønnet utdanning har han ikke tatt opp studielån, og har allerede kommet seg inn på boligmarkedet.

– Jeg har kjøpt et hus i en alder av 21 år, og er godt i gang med oppussing. Heldigvis er jeg glad i å holde på med noe, så jeg har gjort mye selv. Det kommer godt med, avslutter Høimyr.

INDUSTRIFAG

Talita Angela Homleid Halland (20) har alltid ønsket seg en yrkesfaglig utdanning. Nå har hun funnet sin nisje som kjemiprosesslærling hos Ineos.

– Alltid visst at jeg skulle gå yrkesfag

Jeg visste at jeg ikke skulle gå generell studiekompetanse. Etter en utplassering i andreklasse fikk jeg prøvd ut ulike fagområder, og bestemte meg for kjemiprosess, forklarer Halland.

Halland gikk Teknikk- og industriell produksjon og videre på kjemiprosess på Porsgrunn videregående skole. Hun har omtrent et halvt år igjen som lærling før hun skal opp til fagprøve. Hun begrunner noe av interessen for faget med den manglende kjennskapen mannen i gata har til kjemiprosess.

– Alle vet jo hva en bilmekaniker eller elektriker gjør. Men det er ikke så mange som vet hva kjemiprosess er. Kjemiprosess handler om hele prosessen fra for eksempel gass til plast. Vi følger hele den kjemiske prosessen fra råvare til ferdig produkt, forklarer Talita engasjert.

Varierte dager

Halland er godt i gang med læretiden hos Ineos i Porsgrunn. Bedriften produserer plastpellets til videre salg. Det som virkelig driver henne, er variasjonen i faget. Hun blir stadig utfordret, og må bruke både hodet og kroppen. Opp- og nedkjøring av fabrikken i Bamble er noe av det hun synes er mest spennende. Det handler om å stoppe eller starte produksjonen av plast.

– Fabrikken går jo best når alt er på stell, men det hender at der skjer en alvorlig teknisk feil. Da stoppes hele fabrikken, og det er alle mann til pumpene. Det er en del av variasjonen. Noen dager kan man lukte noe som ikke bør være der, eller høre en ulyd. Noen dager må hele fabrikken stanses, forklarer hun.

Ansvar og oversikt

Ikke alle fabrikker er like. På noen fabrikker deler man ansatte opp i linjer, slik at man har ansvar for et lite område. På Ineos kan man ha ansvar for et større område av prosessen. Det liker Halland.

– Jeg har som regel oversikt over hele prosessen, fra gass til ferdig produkt. Ved å ha god oversikt over alt som foregår, skaper jeg meg en grundig forståelse av hvordan alt henger sammen. Det er kanskje det som gjør at jeg synes faget er så spennende.

Nysgjerrig og løsningsorientert

Nysgjerrigheten er en av Hallands styrker. Veileder, Michelle Rundløw, bekrefter dette. Hun forteller at gode lærlinger er nødt til å være nysgjerrige.

– Talita er veldig nysgjerrig på hvordan alt henger sammen. I tillegg er hun en naturlig problemløser. Begge disse egenskapene tror jeg er veldig viktige å ha i faget vårt.

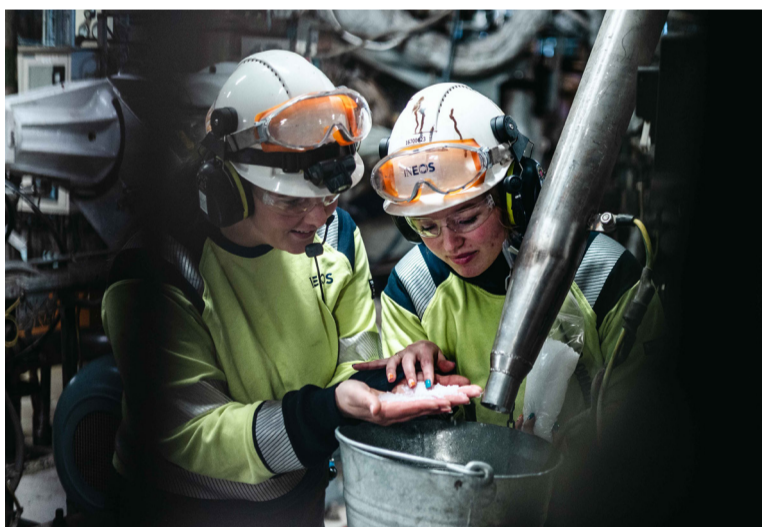

TRIVES: Talita Angela Homleid Halland trives som kjemiprosesslærling hos Ineos.

INDUSTRIFAG

Michelle er også sensor på fagprøver, og har sett mange lærlinger bestå fagbrevet. Hun er sikker på at Talita vil klare seg godt, og kommer med mange varme ord om henne.

– Om jeg skulle beskrevet hvordan en god lærling bør være, ville jeg vist Talita som eksempel. Hun er pliktoppfyllende og høflig, samtidig

som hun har de faglige egenskapene på plass, forklarer Michelle.

Halland er veldig fornøyd med valget om å ta yrkesfaglig utdanning, og tror mange kan lykkes med læretid.

– Det å få jobbe under utdannelsen med alt det tilbyr, som lønn, gode kollegaer og praktisk

læring, har vært midt i blinken for meg. Jeg tror mange tar generell studiekompetanse fordi man får beskjed om at det er lurt, men jeg får et fagbrev og kan gå rett ut i jobb. Det synes jeg er viktig, avslutter hun.

ØNSKER DU Å VITE MER?

Industrilærling Vestfold og Telemark Opplæringskontoret er godkjent for å ta inn lærlinger i totalt 30 forskjellige fagområder. Vår oppgave er å planlegge, gjennomføre og koordinere fagopplæringen i våre medlemsbedrifter.

Tlf: 908 49 420 / E-post: post@blitil.no / www.industrilaerling.no

Vi søker din superkraft!

Verden trenger mer ny fornybar energi og energibransjen trenger ny arbeidskraft. Skagerak konsernet tar derfor hvert år inn lærlinger til flere fagretninger.

- Energioperatørfaget
- Industrimekanikerfaget
- Informasjonsteknologifaget

Som lærling hos oss får du spennende og varierte arbeidsoppgaver i en av samfunnets viktigste bransjer, med muligheter for lærlingplass flere steder i Telemark og Vestfold.

Du vil få god oppfølging av kompetente kollegaer i læretiden hos en arbeidsgiver med stort fokus på HMS; sikkerhet, godt arbeidsmiljø og varsom behandling av naturen.

www.skagerakenergi.no/karriere/

**DROP-IN
EKSPERTEN
I SKIEN!**

WXS

**WALMANN
SALONG**

Tlf. 35 52 34 90

Lietorvet 2. etg.

DROP-IN OG TIMEBESTILLING

**Sondre Walmann overtok
Lietorvet Frisør i 1987:**

– I løpet av disse årene har vi hatt 35 lærlinger. Det er gøy å følge de kreative elevene frem til fagbrevet.

TEKNOLOGI- OG INDUSTRIFAG

Tobias Gundersen var ferdig med fagbrev som industrirørlegger sensommeren 2023. Dette var fagbrev nummer to for 21-åringen fra Kragerø som først valgte sveis. Tobias var aldri i tvil om at yrkesfag var rett for ham.

Kjenner på mestringsfølelsen

Tobias jobber hos Moreld Agility på havna i Skien. Bedriften produserer i hovedsak strukturer til bruk i off-shoreindustrien og det er nok å gjøre for Tobias og kollegene.

– Jeg ble på mange måter bare kastet ut i det når jeg begynte her som lærling innen sveiserfaget. For å bli en god sveiser krever det mye øvelse, men bedriften legger til rette for at vi skal bli gode. Dette er selvsagt også viktig for bedriften og går på at alt vi produserer skal være av aller ypperste kvalitet. Vi er gode på sveis for å si det forsiktig, smiler Tobias.

Som poteten

Det var Moreld Agility som tok initiativ som førte til fagbrev nummer to for Tobias.

– Jeg ble oppfordret til å se på muligheten for å ta fagbrev som industrirørlegger siden det også er en viktig del av det vi gjør her. Siden jeg hadde det grunnleggende på plass tok dette fagbrevet kun ett år å gjennomføre. Som industrirørlegger jobber vi med større konstruksjoner og tunge stålrør som også inkluderer mye sveisejobb. Jobben skiller seg fra vanlige sanitærrørleggere som jobber mer med plast og PVC og ofte mot privatmarkedet. Men jeg synes det er moro og får da et større mangfold i arbeidsoppgaver enn bare innen sveis, konstaterer Tobias.

Praktisk anlagt

Da Tobias skulle velge retning etter ungdomsskolen var det aldri noe alternativ til en eller annen retning innen yrkesfag. Tobias forklarer.

– Jeg har alltid vært praktisk anlagt og liker å jobbe med hendene. En kortere utdanning og kjapt ut i jobb var det jeg ønsket hele tiden. Jeg kunne lite om sveiserfaget før skolen, men med veldig flinke lærere og instruktører fikk vi prøve ut mye forskjellig før vi skulle velge. Det var for meg veldig positivt og jeg fant ut at sveising var gøy, men samtidig utfordrende og ville kreve mye trening. Jeg kjent på en god mestringsfølelse etter hvert som jeg har utviklet egne ferdigheter. Her på jobben har vi et veldig fint og inkluderende arbeidsmiljø, og med varierte og spennende arbeidsoppgaver har jeg det bra. Ser for meg å fortsette her hos Moreld Agility i lang tid og har ikke lagt noen større planer for fremtiden enn akkurat det.

TOBIAS GUNDERSEN: – Jeg har alltid vært praktisk anlagt og liker å jobbe med hendene.

TEKNOLOGI- OG INDUSTRIFAG

Erik har startet for seg selv etter endt fagbrev og utdanning. Han uttrykker at det er stort behov for at flere velger samme yrke som ham, og at det er mange jobbmuligheter på markedet. Selv vil han gjerne ha en ny lærling når nåværende lærling er ferdig til sommeren.

Med fagbrev i bunn

Erik Bjørbæk Iversen (29) gikk TAF på Porsgrunn videregående og fire år som lærling. Etter fullført fagbrev som CNC-operatør tok han en bachelorgrad i mekatronikk.

– Erfaring fra yrkesfag når du tar videre utdanning gir deg mange fordeler. Du ser sammenhengen mellom ting. Dessuten vokser du mye ved å komme på en arbeidsplass tidlig. Det må samarbeides med mange forskjellige typer, både unge og gamle. Det er en viktig egenkap og til god hjelp når man tar videre utdanning, sier han.

Etter endt utdanning jobbet Erik for en annen bedrift som prosjektleder i to år. Så startet han for seg selv, og har drevet Ebitech i tre år. De holder til i Porsgrunn og leverer deler til mange forskjellige, blant annet til industri på Herøya og andre steder i Grenland. I tillegg til å levere mye deler til offshore.

– Her har vi en variert arbeidsdag hvor du bruker både PC-ferdigheter og hvor du må se praktiske løsninger. Du får utfordret deg veldig, da det er en bransje hvor teknologi skyter fart. Det er helt nødvendig å følge med på trender og å utvikle seg. Det er stadig nye verktøy og nye maskiner vi tar i bruk.

Stiller sterkere som arbeidssøker

Erik sier at det er stort behov for flere som velger den samme retningen, og gode muligheter for lærlingplass og fast jobb som CNC-operatør. Han anbefaler yrket til de som liker å planlegge, tenke og å bruke fantasien for å finne gode løsninger. Erik var veldig fornøyd med egen lærlingtid, og hos Ebitech har de nå en lærling som er ferdig til sommeren.

– Han er veldig flink, og det har bare vært positivt. Det er viktig å gi lærlingen utfordringer og en variert arbeidsdag. De skal ikke bare få de oppgavene som krever lite. Når du er ferdig med lærlingtiden så skal du kunne alt vi driver med her, sier han med sikkerhet.

Erik anbefaler alle å vurdere yrkesfag da det

JOBB FOR FREMTIDEN: Behovet for fagarbeidere blir bare større ettersom stadig mer av industri blir mer digitalisert og automatisert.

gir gode muligheter videre selv om man velger en høyere utdanning.

– Yrkesfag krever bare ett år ekstra før du er på samme nivå som de som har gått stu-

diespesialiserende. Men du sitter igjen med mye mer erfaring. Ofte stiller du sterkere når du skal søke jobb, hvis du kan vise til et bestått fagbrev.

ØNSKER DU Å VITE MER?

Opplæringskontoret for Teknologifag (OTEK Telemark) Vi er et felles kontor som flere industribedrifter startet for å kvalitetssikre opplæring i bedrift, rekruttering av fagarbeidere og voksenopplæring i bedrift. OTEK Telemark koordinerer og tilrettelegger informasjon til ungdom, foreldre, skoler og andre angående utdanning og yrke. Tlf: 924 26 736 / E-post: thove@otek.no / www.otek.no

Vi søker din superkraft

Lede har en viktig rolle på veien mot en fullelektrisk framtid. Vi har mange spennende muligheter for deg som vil bidra til utvikling og drift av framtidens strømnnett.

Vi tar inn lærlinger i **energimontørfaget**.

Som lærling hos oss får du varierte dager ute på jobb, du får tett oppfølging og vi jobber sammen for at du skal nå dine opplæringsmål.

lede.no

lede

Vi har mange fornøyde kunder

Elektro 4 er alltid på jakt etter enda flere flinke folk til A-laget vårt i Grenland og Sandefjord-regionen

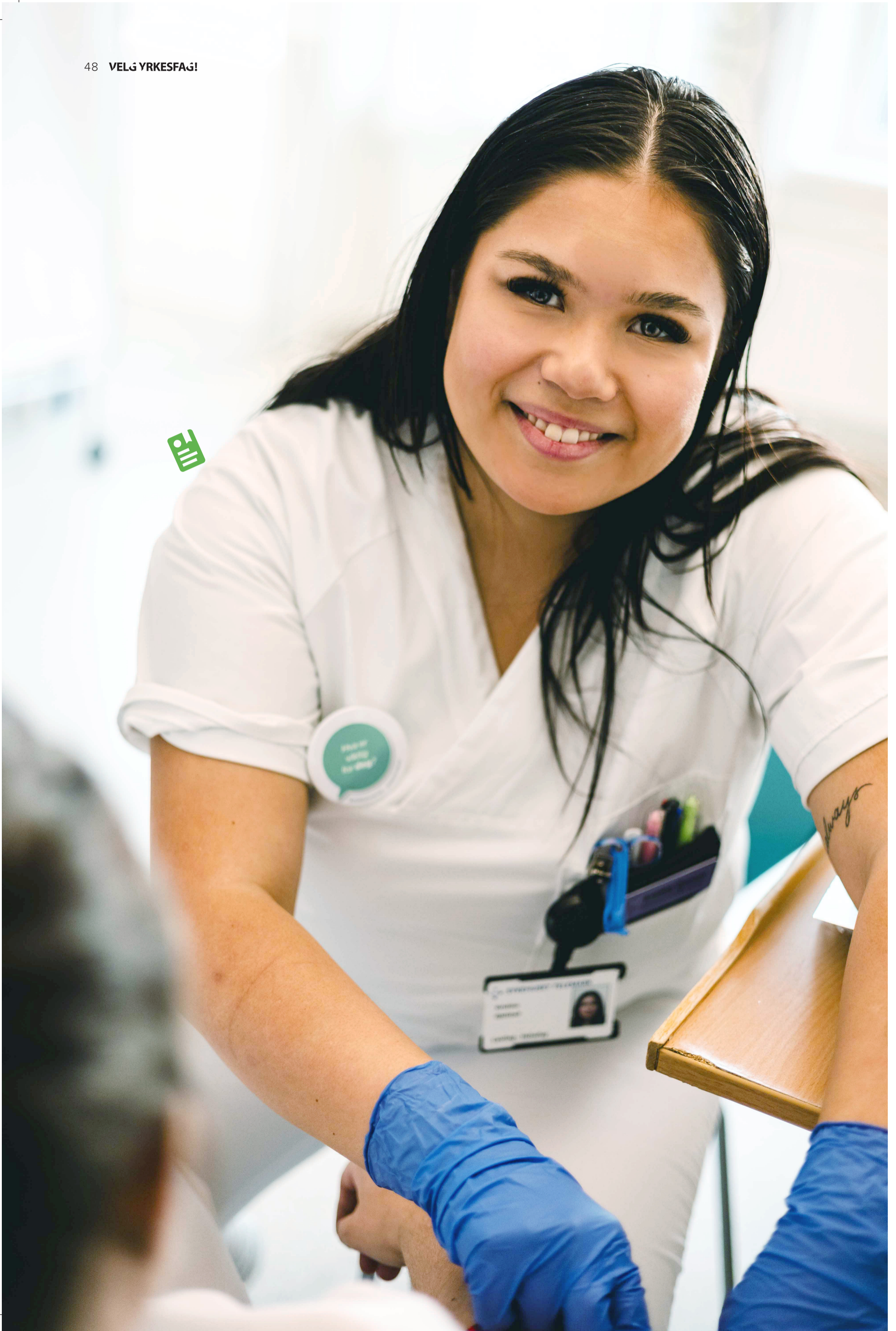
Les mer ved å scanne QR-koden

elektro4.no/ledige-stillinger

WE WANT YOU!

elektro **4**

HELSE- OG OPPVEKSTFAG

Kristine Gjelstad (20) skal ta fagprøve som helsefagarbeider høsten 2024. Læretiden hennes blir delt opp i fire deler, hvor hun besøker ulike institusjoner. Vi besøker henne på sykehuset i Notodden, hvor hun er i gang med tredje del av læretiden.

Tett på pasientene

Jeg har lyst til å hjelpe mennesker. Noe av det som har vært mest givende er å jobbe på rehabilitering. Vi kunne få inn pasienter som var syke, eller med mye smerter. Gjennom behandlingsløpet ble de gradvis bedre, og å få følge og å ta del i den prosessen gir meg mye glede, forteller Gjelstad.

Gjør en fullverdig jobb

Gjelstad har virkelig blitt kastet ut i arbeidslivet, og har blant annet selvstendige vakter hvor hun gjennomfører ulike prosedyrer, som å måle vitale tegn. Veilederen hennes, Kristin Skildrud, skryter av innsatsen hennes.

– Hun gjør en fullverdig jobb, på lik linje med alle andre. Selv om hun er lærling er det ikke rom for å ikke gjennomføre en arbeidsoppgave. Det er selvsagt forståelse for at hun ikke kan alt, men da må hun be om opplæring i den aktuelle oppgaven. Derfor synes jeg hun fortjener en stabil lønn, med samme tillegg som meg, forteller Skildrud.

Til nå i opplæringsløpet har Gjelstad jobbet på bolig for psykiske utviklingshemmede, rehabilitering på sykehjem og på sykehuset i Notodden. Neste stopp er skjermet avdeling i psykiatrien.

– Det å være lærling i helsefag er veldig lærerikt på ulike måter. Helsefagarbeidere er blant de som kommet tettest på pasienten, og jeg kan virkelig følge opp enkeltindividet, sier hun

Viktig kompetanse

Det er stor mangel på kompetanse i helsesektoren. Sykepleiere og leger har hektiske dager, noe som gjør rollen til en helsefagarbeider enda viktigere.

– Vi gjør alt fra vitale målinger til ernæringsrådgivning. En helseinstitusjon kan sammenlignes med et tannhjul, hvor alle delene må jobbe tett sammen for å fungere. Arbeidet vi gjør legger til rette for at de andre aktørene kan gjøre sine oppgaver på en effektiv måte. Blant annet innhenter vi informasjon fra pasient eller pårørende, setter veneflon og følger opp ernæring, sier hun.

En av fordelene ved å være lærling i helsefag

SKRYT: Veileder Kristin Skildrud synes lærling Kristine Gjelstad gjør en god jobb.

– Helsefagarbeidere er blant de som kommet tettest på pasienten, og jeg kan virkelig følge opp enkeltindividet.

gjennom Notodden, er lønningssystemet. En forutsigbar flat lønn som gjør at Gjelstad alltid har kontroll på hva hun har i inntekter.

– For oss i helsefag i Notodden får vi 50 prosent av en vanlig lønn gjennom hele

opplæringsløpet. Dette er i motsetning til trappetrinn modellen man ser i andre fagområder. Det gjør det enkelt for meg å spare penger. Jeg får også vanlig tillegg når jeg jobber nattevakt og lignende. Det er litt av en bonus, avslutter Gjelstad.

HELSE- OG OPPVEKSTFAG

– Ungdom trenger v

Khan Mohammad Mohammadi (24) er barne- og ungdomslærling. Ved å ha flyktet alene fra Afghanistan til Norge har han forstått viktigheten av at barn har trygge voksne rundt seg.

Det er viktig å like det man jobber med. For meg var det helt naturlig å jobbe med barn og ungdom. Jeg elsker mennesker og er veldig sosial. Det viktigste for meg er at barn har det bra og hvis jeg kan bidra til det er det mer enn nok for meg, forteller han.

Mohammadi er i dag lærling på Bø ungdomsskole, men det er ikke tilfeldig at han havnet her. Han ble født i Afghanistan, og kom til Norge som flyktning i 2015. Da han fikk oppholdstillatelse og skulle finne en ny hjemkommune, ble han spurt om sine interesser.

– Jeg er en aktiv og sosial person, og det var viktig for meg å bo et sted hvor det var enkelt å bli kjent med nye mennesker, forteller han.

På bakgrunn av Khans interesser og personlighet, foreslo integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) Bø som en passende plass for Mohammadi.

– Bø har alt man kan trenge av aktiviteter, sosiale tilbud og spisesteder. Det var spesielt viktig for meg å kunne fortsette å være aktiv. Jeg besøkte Bø Sommarland, og etter den turen visste jeg at det var her jeg skulle bo. Så mange blide og imøtekommende mennesker virket veldig lovende, forteller han.

Tar del i undervisningen

På Bø Ungdomsskole er lærlingene ikke bare passive observatører. De er en integrert del av undervisningen og fungerer som en ekstra ressurs for faglærerne. Mohammadi synes spesielt det er morsomt å delta i gymtimene, noe som passer perfekt for hans aktive livsstil.

– Elevene er alltid så positive til å bli med på aktiviteter jeg setter i gang. Da er det enkelt å like jobben sin. Det at jeg får lov til å være med, og å bruke kroppen min er også et pluss, forteller en smilende Mohammadi.

Gleder seg

Som barne- og ungdomsarbeider er du ønsket på mange arbeidsplasser. Omsorgsboliger, skoler, barnehager og fritidsklubber er noen av dem. Det finnes også mange ulike etterutdannelse når du har fagbrevet.

– Jeg tror jeg har lyst til å bli lærer, det er det jeg alltid har drømt om. Etter jeg startet som lærling har jeg fått øynene opp for andre utdannelse og. Både barn med særskilte behov og arbeid med flerspråklighet og flerkulturell kompetanse er temaer som interesserer meg.

TRYGGHET: – Det viktigste for meg er at barn har det bra og hvis jeg kan bidra til det er det mer enn nok for

Mohammadi har en klar oppfordring til alle som vurderer å jobbe med barn og unge.

– Barn og unge trenger voksne som bryr seg, og som har omsorg for dem. De gir deg så mye kjærlighet og glede tilbake. Vi trenger flere dyktige voksne, forteller han.

Måtte lære å kle seg

Når vi treffer Khan, har den første snøen dekket landskapet. Han sitter i ullundertøy og uteklær, og ser langt mer forberedt ut enn da han først kom til Norge. Han ler og forteller om sitt første møte med den norske vinteren.

– En av de største forskjellene mellom Afghanistan og Norge er været. Jeg brukte litt tid på å lære meg å kle meg riktig, men nå er det mye enklere. Dessuten har jeg lært å stå på ski, og gleder meg til det blir godt skiføre.

Khan startet som lærling i august, og har allerede gjort et stort inntrykk på veilederen sin, Anna-Gunn Lindestad.

– Ungdommene har blitt veldig glad i han, og han har en unik evne til å forstå de ulike behovene til elevene. Han har et smittende godt humør, og har blitt en verdifull ressurs i vår arbeidshverdag, forteller hun.

okoksne som bryr seg

meg, sier barne- og ungdomslærling Khan Mohammad Mohammadi.

EN RESSURS: Veileder Anna-Gunn Lindestad sier at Khan har blitt en verdifull ressurs for elever og ansatte på skolen.

– Elevene er alltid så positive til å bli med på aktiviteter jeg setter i gang. Da er det enkelt å like jobben sin.

ØNSKER DU Å VITE MER?

Opplæringskontoret for offentlig sektor i Telemark OKOS Telemark er et samarbeidsorgan for enkeltbedrifter, kommunene, fylkeskommunen og statlige virksomheter. Sammen har medlemsbedriftene påtatt seg opplæringsansvaret, mens opplæringskontoret tar seg av det administrative. Tlf: 915 72 884 / E-post: may-lill@okostelemark.no / www.okostelemark.no

ÅDNE HØISETH: – Det er viktig å møte kundene med et smil.

LOGISTIKK- OG TRANSPORTFAG

Ådne Høiseth fra Siljan har transportbransjen i blodet. Tredje generasjon Høiseth i familiebedriften Kjell Olav Høiseth Transport som ble startet for mer enn 50 år siden har gitt 26-åringen et innblikk i bransjen som få andre. Det har Ådne lyst til å lære videre.

Er så mye mer enn transport

Selv om Ådne vokste opp i et miljø sterkt preget av både far og bestefars yrkesvalg var det aldri noe press for å gå i deres fotspor, forteller han.

– Jeg liker å holde meg i aktivitet og tenkte først på å utdanne med innen byggfag med tanke på å bli tømrer. Begynte med det, men etter å ha prøvd ut transportbransjen som sommerjobb fant jeg ut at det var innmari kult og at dette ville jeg satse på. Tok fagbrevet i transport og logistikk og har jobbet i familiebedriften siden. Har aldri angret et sekund eller sett meg tilbake.

Tenker fremover

Ådne forteller også om andre interesser som har påvirket ham.

– Jeg tenkte det kunne være lurt å ha studie-spesialisering og fikk tatt dette ved siden av full jobb gjennom et skreddersydd deltidsprogram på Notodden VGS. I tillegg har jeg alltid vært opptatt av maskiner og likt anlegg generelt, så da jeg fikk muligheten tok jeg fagbrev nummer to som anleggs-maskinfører. Dette har jeg hatt veldig god nytte av i jobben. jeg blir stadig innleid til prosjekter der jeg har bruk for begge fagbrev. Kravene til formell kompetanse som en får gjennom å ta yrkesfag vil bare øke i årene som kommer. Derfor er det smart å tenke litt frem i tid. Dette er noe jeg ønsker å formidle til ungdom og andre som kan tenke seg en karriere innen transport og logistikk, konkluderer Ådne.

Samarbeid med opplæringskontoret

Med sine erfaringer er Ådne en fin ambassadør for transportbransjen. Opplæringskontoret for Transport og Logistikk jobber aktivt

KJENTE BILER: Lastebilene til familiebedriften Kjell Olav Høiseth Transport er et kjent skue i Siljan.

for å informere ungdom om mulighetene som finnes. Dette vil Ådne også bidra til.

– Jeg har i samarbeid med Opplæringskontoret reist rundt på skoler for å fortelle ungdom om bransjen og ikke minst egne erfaringer. Jeg tenker at dette først og fremst er et service-yrke som krever at en er imøtekommende og hyggelig i omgang med kundene og andre en er i kontakt med. Noe annet jeg vil trekke frem er variasjonen som finnes hvis en velger en slik utdanning. Mange tror at å jobbe innen transport er synonymt med å kjøre trailer el-

ler lastebil i hele Norge eller i utlandet. Lenge på veien uten særlig kontakt med andre. Det mange ikke tenker på er at transport og logistikk er en del av veldig mange næringer. Enten en vil kjøre ute i Europa eller utforske Norge langs veien og trives best i eget selskap eller som sjåførjobb med ordinær arbeidstid, så er det noe en kan velge selv. Jeg pleier å si til ungdom som er interessert i en slik karrierevei at det er bare å hive seg ut i det. Det vil sikkert dukke opp muligheter en ikke ante eksisterte, smiler Ådne til slutt.

LOGISTIKK- OG TRANSPORTFAG

For rastløs til å sitte på et kontor

Vegar Holstad fra Krokstadelva var godt i gang med studier på Universitetet i Sørøst-Norge, Campus Bø i Telemark, da han tok en beslutning om å finne på noe helt annet.

VEGAR HOLSTAD: – Som voksen lærling føler jeg meg privilegert som har fått teste ut flere veier før jeg landet på det jeg virkelig ønsker å drive med.

Så lenge han kan huske har 28-åringen vært interessert i bil og maskiner og valgte å satse på en karriere innen logistikk- og transport.
– Det føles helt rett for meg, forteller Vegar.

Tok et valg

Vegar er etter planen ferdig med læretiden neste sommer. Arbeidsplassen er hos K. Bull AS avdeling Drammen. Selskapet er et velrenomert firma som spesialiserte seg på kran- og transportoppdrag på store deler av Østlandet. 28-åringen forteller selv om hvorfor han tok dette valget.

– Jeg tok toppidrettsfag på Drammen VGS siden jeg drev aktivt med håndball og hadde ambisjoner. Dessverre fikk jeg problemer med ryggen som gjorde det nødvendig å trappe ned. Men jeg gjennomførte studiespesialisering og begynte på studier i Bø. Trivdes godt der, men kom etter noen runder med meg selv til at jeg er for rastløs til å ha en kontorjobb. Kanskje om noen år, men ikke i

nær fremtid. Har siden jeg var guttunge hatt interesse for bil og maskiner og derfor tenkte jeg en karriere innen logistikk- og transport ville passe bra. Jeg tok «lappen» som yrkes-sjåfør på Notodden VGS og fikk lærlingplass her hos K. Bull, forklarer Vegar.

I jobben kjører Vegar for det meste tung bil med lastebilkrane. Men det er stor variasjon i ulike oppdrag og det liker 28-åringen godt.

– I jobben er vi mye på byggeplasser og assisterer med løft eller transporterer materialer eller annet det er bruk for. Men det er også rene transportoppdrag og uttrykning for å levere nødaggregater ved behov. En kan trygt si at det er varierende. Det mange nok ikke tenker på er at en karriere innen logistikk- og transport kan være mye mer enn å kjøre lastebil. Transportbransjen er alt fra mindre budbiler og busser, eller kanskje en synes det virker spennende å kjøre langtransport i Europa? Oppleve nye steder en aldri ville besøkt hvis en ikke hadde en slik jobb. Og det trenger jo ikke være det en driver med i mange år før

en ønsker å etablere seg mer permanent. Det er masse muligheter hvis en har lyst og interesse, smiler Vegar.

Et godt råd

I fjor kjøpte Vegar og samboeren hus. Det er nok å henge fingrene i, også på fritiden. Det er særlig en ting Vegar trekker frem som positivt for egen del.

– Som voksen lærling føler jeg meg privilegert som har fått testet ut flere veier før jeg landet på det jeg virkelig ønsker å drive med. Det er viktig for meg å understreke at jeg alltid har fått støtte for egne valg og har tatt med meg erfaringer som jeg har nytt av i jobben. Som etablert er det viktig for meg å ha ordnede arbeidsforhold- og tider. Men skal jeg komme med et råd til noen som er usikker så er det kanskje viktigste å gjøre det en selv har lyst til og interesse for. Det er tross alt du selv som skal velge og da skal en lytte godt til magesfølelsen. Særlig når det dreier seg om et lengre perspektiv!

ØNSKER DU Å VITE MER?

Opplæringskontoret Logistikk og Transport Vestfold, Telemark og Buskerud SA Vi er opplæringskontoret for Logistikk og Transport. Vårt hovedformål er å lette logistikk- og transportbransjens mulighet til å ta inn lærlinger.

Tlf: 33 09 94 60 / E-post: post@transportfag.no / www.transportfag.no

BEDRIFTSEIERE:

Hvorfor ta inn lærlinger?

Sikre fremtiden for din bransje

Videreføring av kunnskap gjennom lærlingordningen bidrar til å sikre bransjens fremtid. Seriøsitet, kvalitet og pålitelighet er holdninger som skapes gjennom praksis. Virksomheten styrker sitt om-dømme ved å ta inn lærlinger. Lærlingordningen bidrar også til å sikre bransjens konkurranseevne nasjonalt og internasjonalt.

Rekrutter din fremtidige medarbeider

En lærling kan læres opp til å bli en god medarbeider tilpasset din virksomhets særskilte behov. Etter endt læretid, kan du rekruttere en dyktig medarbeider som har bevist sin dyktighet gjennom læretiden. Denne nye fagarbeideren kjenner virksomheten godt og er produktiv fra første dag. Virksomheten er ikke forpliktet til å ansette lærlingen etter endt læretid.

Lønnsom investering

Å ta inn lærling er på lengre sikt en god investering. Etter en stund i bedriften bidrar lærlingen ofte til at inntekten øker. Lærlingen blir i løpet av læretiden stadig mer produktiv og lønnsom for din virksomhet. Virksomheten vil normalt motta et tilskudd for å ha lærling. Tilskuddets størrelse er avhengig av opplæringskontorets driftsresultat.

Sikre oppdatert kunnskap

Lærlingordningen hjelper virksomheten til å bedre kunnskapsforvaltning og bidrar til kontinuerlig faglig fornyelse i virksomheten.

INDUSTRI.UKA

GENERASJON

Z

12. - 13. JUNI 2024

Skreddersydd arena med utstilling, workshops, karrierebørs og fokus på å skape effektive møter mellom studenter og næringslivet!

Sentralt i messehallen finner du Generasjon Z øyen, et samlingspunkt for studenter, elever, lærere, de ulike utdanningsinstitusjonene vi har i regionen og selvsagt næringslivet. På student-standen vil du treffe representanter fra relevante linjeforeninger. Studentene viser fram sin kompetanse, gjerne i form av prosjekter og modeller de har laget i studietiden.

Generasjon Z scene

Scenen gir en unik mulighet til å presentere for et publikum. Den kan benyttes av både utstillere og studenter som vil nå ut med et budskap.

Generasjon Z kafé og mingleområde

Området er tilrettelagt for dialog og uformelle møter og vil derfor være viktige og naturlige samlingspunkt. På Industriuka handler alt om muligheter! Nettverket ditt er en av dine aller viktigste ressurser. Sørg for å utvide det og bruke det aktivt!

Karrierebørs

En arena midt i øyen for forhånds-avtalte speedintervjuer mellom utstillere og studenter/søkere. Speedintervjuene vil foregå under messedagene.

Gratis inngang!

Knowledge grows

POWERED BY
TELEMARK

ENRX®

**Hold av
datoen!**

